

377L0388

13.6.77

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

N:o L 145/1

KUODES NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 17 päivänä toukokuuta 1977,

jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen
arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste

(77/388/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopi-
muksen ja erityisesti sen 99 ja 100 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon edustajakokouksen lausunnon⁽¹⁾,ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽²⁾,

sekä katsoo, että

kaikki jäsenvaltiot ovat jäsenvaltioiden liikevaihtovero-
lainsäädännön yhdenmukaistamisesta 11 päivänä huhti-
kuuta 1967 annettujen neuvoston ensimmäisen ja toisen
direktiivin⁽³⁾ mukaisesti ottaneet käyttöön arvonlisävero-
järjestelmän,jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien korvaamisesta yhteisö-
jen omin varoin 21 päivänä huhtikuuta 1970 tehdyn
päätöksen⁽⁴⁾ mukaan yhteisöjen talousarvio olisi muista
tuloista riippumatta rahoitettava kokonaan yhteisöjen
omin varoin; näihin varoihin sisältyvät muun muassa
arvonlisäverosta kertyvät varat, jotka saadaan soveltamal-
la yhteistä verokantaa yhtenäisesti määrätyn arviointipe-
rusteen mukaan yhteisön säännösten mukaisesti,olisi edistettävä henkilöiden, tavaroiden, palvelujen ja
pääomien liikkumisen todellista vapauttamista ja kansan-
talouksien keskinäistä vuorovaikutusta,olisi kiinnitettävä huomiota tavoitteeseen, joka koskee
maahantuonnin verollisuuden ja viennin verottomuuden
lakkauttamista jäsenvaltioiden välisessä kaupassa, sekä
yhteisen liikevaihtoverojärjestelmän tasapuolisuuteen suhte-
teissa tavaroiden ja palvelujen alkuperään, jotta voitaisiin
toteuttaa lopultakin todellisten sisämarkkinoiden kaltaiset
yhteismarkkinat, joilla harjoitetaan tasapuolista kilpailua,verovelvollisen käsitettä olisi täsmennettävä siten, että
verotuksen tasapuolisuuden tehostamiseksi jäsenvaltiot
voisivat ulottaa sen koskemaan myös satunnaisia liiketoi-
mia suorittavia henkilöitä,verollisen liiketoimen käsite on johtanut hankaluuksiin
erityisesti verollisiin liiketoimiin rinnastettavien liiketoi-
mien osalta, minkä vuoksi näiden käsitteiden selventämi-
nen on välttämätöntä,verollisen liiketoimen suorituspaikan määrittelemineen on
johtanut jäsenvaltioiden väliin toimivaltakiistoihin, jotkakoskevat erityisesti tavaroiden luovutusta asennuksineen
sekä palvelujen suoritusta; vaikka palvelun suorituspai-
kaksi periaatteessa olisi määriteltävä suorittajan pääasiallinen
toimipaikka, suorituspaikka olisikin määriteltävä
sijaitsevaksi vastaanottajan maassa, erityisesti eräiden
sellaisten palvelujen osalta, jotka suoritetaan verovelvollis-
ten välillä ja joissa palvelujen kustannukset sisältyvät
tavaroiden hintaan,verotettavan tapahtuman ja verosaatavan syntymisen
käsitteitä olisi yhdenmukaistettava, jotta yhteisön vero-
kannan käyttöönotto sekä siihen myöhemmin tehtävät
muutokset tulisivat samanaikaisesti voimaan kaikissa
jäsenvaltioissa,veron peruste on yhdenmukaistettava, jotta yhteisön
verokannan soveltaminen verollisiin liiketoimiin johtaisi
vertailukelpoisiin tuloksiin kaikissa jäsenvaltioissa,jäsenvaltioiden soveltamien verokantojen on mahdollistet-
tava edellisessä vaiheessa kannetun veron tavanomainen
vähentäminen,olisi laadittava yhteinen luettelo verovapautuksista, jotta
omien varojen kanto tapahtuisi yhdenmukaisesti kaikissa
jäsenvaltioissa,vähennysjärjestelmää olisi yhdenmukaistettava, siltä osin
kuin sillä on vaikutusta kannon todelliseen kertymään, ja
vähennyksen suhdeluku olisi laskettava samalla tavalla
kaikissa jäsenvaltioissa,olisi täsmennettävä, ketkä ovat veronmaksuvelvollisia
erityisesti sellaisten palvelujen osalta, joiden suorittaja on
sijoittautunut ulkomaille,

(1) EYVL N:o C 40, 8.4.1974, s. 25

(2) EYVL N:o C 139, 12.11.1974, s. 15

(3) EYVL N:o 71, 14.4.1967, s. 1301/67

(4) EYVL N:o L 94, 28.4.1970, s. 19

veronmaksuvelvollisten velvoitteita on mahdollisimman suuressa määrin yhdenmukaistettava yhtenäisen veronkannon varmistamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa; veronmaksuvelvollisten olisi tehtävä määräjain ilmoitus liiketoimien sa panosten ja tuotosten kokonaismäärästä, jos tämä vaikuttaa tarpeelliselta omien varojen määräytymisperusteeseen toteamiseksi ja valvomiseksi,

voimassa olevia erilaisia erityisjärjestelmiä olisi yhdenmukaistettava; pienien yritysten osalta on kuitenkin tärkeää antaa jäsenvaltioiden pysyttää voimassa erityisjärjestelmiään yhteisten säännösten mukaisesti ja pyrkien laajempaan yhdenmukaisuuteen; jäsenvaltioille olisi jätettävä mahdollisuus vapauttaa sellaiset maataloustuottajat, joihin tavanomaista järjestelmää ei sovelleta, tuotantopanoshankinnoista maksettavasta arvonlisäverosta vähennys-oikeuden avulla; olisi tärkeää määritellä tämän erityisjärjestelmän peruseriaatteen sekä päättää yhteisestä menetelmästä näiden maataloustuottajien arvonlisän laskemiseksi omien varojen kannon tarpeita varten,

tämän direktiivin säännösten yhdenmukainen soveltaminen olisi varmistettava, ja tätä tarkoitusta varten olisi säädettävä yhteisön neuvottelumenettelystä; arvonlisäverokomitean asettaminen mahdollistaisi jäsenvaltioiden ja komission välisen läheisen yhteistyön,

jäsenvaltioiden olisi tietyin rajoituksin ja edellytyksin voitava toteuttaa tai pysyttää voimassa tästä direktiivistä poikkeavia erityistoimenpiteitä veronkantamisen yksinkertaistamiseksi taikka tietäntyyppisten veropetosten tai veron kiertämisen estämiseksi,

saattaa osoittautua tarkoituksenmukaiseksi antaa jäsenvaltioille lupa tehdä kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa sopimuksia, jotka sisältävät poikkeuksia tästä direktiivistä, ja

on välttämätöntä säätää siirtymäkaudesta kansallisten lainsäädäntöjen asteittaisen mukauttamisen mahdollistamiseksi määrättyillä aloilla,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I OSASTO

JOHDANTOSÄÄNNÖKSET

1 artikla

Jäsenvaltioiden on muutettava nykyisiä arvonlisäverojärjestelmiään seuraavien artiklojen säännösten mukaisesti.

Niiden on annettava tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, jotta niiden järjestelmät näin muutettuina tulisivat voimaan mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1978.

II OSASTO

SOVELTAMISALA

2 artikla

Arvonlisäveroa on kannettava:

1. verovelvollisen tässä ominaisuudessaan maan alueella suorittamasta vastikkeellisesta tavaroiden luovutuksesta ja palvelujen suorituksesta;
2. tavaroiden maahantuonnista.

III OSASTO

ALUEELLINEN SOVELTAMISALA

3 artikla

1. Tässä direktiivissä ”maan alueella” tarkoitetaan Euroopan talousyhteisönperustamissopimuksen alueellista soveltamisalaa sellaisena kuin se määritellään kunkin jäsenvaltion osalta 227 artiklassa.

2. Maan alueeseen eivät kuulu seuraavat yksittäisten jäsenvaltioiden alueet:

— Saksan liittotasavalta:

Helgolandin saari, Büsingenin alue;

— Tanskan kuningaskunta:

Grönlanti;

— Italian tasavalta:

Livigno, Campione d'Italia,

Luganonjärven Italialle kuuluvat vesialueet.

3. Komissio tekee neuvostolle tarvittavat ehdotukset, jos se katsoo, että erityisesti tasapuolisen kilpailun tai omien varojen kannalta 2 kohdassa säädetyt poikkeukset eivät enää ole perusteltuja.

IV OSASTO

VEROVELVOLLISET

4 artikla

1. ”Verovelvollisella” tarkoitetaan jokaista, joka itsenäisesti harjoittaa missä tahansa jotakin 2 kohdassa tarkoitettua taloudellista toimintaa, riippumatta tämän toiminnan tarkoituksesta tai tuloksesta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua taloudellista toimintaa on kaikki tuottajan, kauppiaan tai palvelujen suorittajan harjoittama toiminta, mukaan lukien kaivostoiminta, maataloustoiminta ja vapaa ammattitoiminta tai vastaava. Taloudellisena toimintana on pidettävä myös liiketoimintaa, joka käsittää aineellisen tai aineettoman omaisuuden hyödyntämistä jatkuvaluontoisessa tulonsaantitarkoituksessa.

3. Jäsenvaltiot voivat pitää verovelvollisena myös jokais-ta, joka satunnaisesti suorittaa 2 kohdassa tarkoitettuun toimintaan liittyviä liiketoimia, erityisesti jotain seuraavista liiketoimista:

- a) rakennuksen tai rakennuksen osan luovutus siihen liittyvine maapohjineen ennen niiden ensimmäistä käyttöönottoa; jäsenvaltiot voivat määritellä, miten tätä perustetta sovelletaan rakennuksen muutostoihin, ja mitä käsitteellä maapohja tarkoitetaan.

Jäsenvaltiot voivat soveltaa muita perusteita kuin ensimmäistä käyttöönottoa, kuten esimerkiksi kiinteis-tön valmistumisen ja ensimmäisen luovutuksen välistä aikaa tai ensimmäisen käyttöönoton ja seuraavan luovutuksen välistä aikaa, jos nämä ajat eivät ole pidempiä kuin viisi tai vastaavasti kaksi vuotta.

”Rakennuksella” tarkoitetaan kiinteästi maapohjaan liittyvää rakennelmaa;

- b) rakennusmaan luovutus.

”Rakennusmaalla” tarkoitetaan jäsenvaltioiden määri-telmän mukaista rakentamatonta tai rakennettua maata.

4. Edellä 1 kohdassa käytetty sanonta ”itsenäisesti” sulkee verotuksen ulkopuolelle työntekijät ja muut henkilöt, jos heidän suhteensa työnantajaan perustuu työsopimukseen tai muuhun oikeussuhteeseen, joka työeh-tojen, vastikkeen ja työnantajavastuun osalta luo työnanta-jan ja työntekijän välisen suhteen.

Jollei 29 artiklassa tarkoitetuista neuvotteluista muuta johdu, jäsenvaltio voi käsitellä yhtenä verovelvollisena sellaisia maan alueelle sijoittautuneita henkilöitä, jotka ovat oikeudellisesti itsenäisiä, mutta joilla on läheiset rahoitukselliset, taloudelliset ja hallinnolliset suhteet toisiinsa.

5. Valtioita, hallinnollisia alueita, kuntia ja muita julkisoikeudellisia yhteisöjä ei niiden viranomaisen ominai-suudessa harjoittaman toiminnan tai suorittamien liiketoi-mien osalta ole pidettävä verovelvollisina, vaikka ne tämän toiminnan tai liiketoimien yhteydessä kantaisivatkin maksun, lupamaksun, jäsenmaksun tai korvauksen.

Jos ne harjoittavat tällaista toimintaa tai suorittavat tällaisia liiketoimia, niitä on kuitenkin pidettävä verovel-vollisina tämän toiminnan tai liiketoiminnan osalta, jos niiden jättäminen verovelvollisuuden ulkopuolelle johtaisi huomattavaan kilpailun vääristymiseen.

Edellä tarkoitettuja yhteisöjä on joka tapauksessa pidettä-vä verovelvollisina liitteessä D luetelluista liiketoimista,

jos nämä eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Jäsenvaltiot voivat pitää edellä tarkoitettujen yhteisöjen harjoittamaa toimintaa, joka on vapautettu arvonnäisäve-rosta 13 tai 28 artiklan nojalla, sellaisena toimintana, jota nämä harjoittavat viranomaisen ominaisuudessa.

V OSASTO

VEROLLISET LIIKETOIMET

5 artikla

Tavaroiden luovutukset

1. ”Tavaroiden luovutuksella” tarkoitetaan aineellisen omaisuuden omistajalle kuuluvan määräämisvallan siir-toa.

2. Sähkövirtaa, kaasua, lämpöä, kylmyyttä ja muita vastaavia on pidettävä aineellisena omaisuutena.

3. Jäsenvaltiot voivat pitää aineellisena omaisuutena:

- a) tiettyjä oikeuksia kiinteään omaisuuteen;
- b) sellaisia esineoikeuksia, jotka antavat haltijalleen käyttöoikeuden kiinteään omaisuuteen;
- c) osuuksia tai osakkeita, jotka antavat haltijalleen laillisen tai tosiasiallisen omistus- tai hallintaoikeuden kiinteään omaisuuteen tai sen osaan.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuna luovutuksena on pidettävä myös:

- a) omaisuuden omistusoikeuden siirtoa vastiketta vastaan viranomaisen määräyksestä, sen nimissä tai suoraan lain nojalla;
- b) tavaroiden luovutusta sellaisen tavarosta tehdyn määräaikaisen vuokrasopimuksen tai osamaksusopi-muksen perusteella, johon sisältyy ehto omistusoikeu-den siirtymisestä viimeistään viimeisen maksuerän maksamisen yhteydessä;
- c) tavaroiden siirtoa osto- tai myyntikomissiota koskevan sopimuksen perusteella.

5. Jäsenvaltiot voivat pitää 1 kohdassa tarkoitettuna luovutuksena:

- a) valmistussopimukseen perustuvaa työtä, eli valmistus-työn suorittajan asiakkaalleen tekemää sellaisen irtai-men omaisuuden toimitusta, jonka suorittaja on valmistanut tai

koonnut asiakkaan suorittajalle tätä tarkoitusta varten antamista aineista ja esineistä, riippumatta siitä, onko suorittaja itse hankkinut osan käytetyistä aineista vai ei;

- b) tiettyjen rakennuskohteiden luovutusta.

6. Vastikkeelliseen luovutukseen on rinnastettava yrityk-sen liikeomaisuuteen kuuluvan tavaran ottaminen verovel-vollisen omaan tai hänen henkilöstönsä yksityiseen käyttöön, tavaran vastikkeeton luovutus taikka yleisesti ottaen käyttö yritykselle kuulumattomiin tarkoituksiin, jos tavara tai sen ainesosat oikeuttavat arvonnäisäveron täyteen tai osittaiseen vähennykseen. Tällä ei kuitenkaan tarkoite-ta tavaroiden ottamista yrityksen tarpeisiin vähäarvoisten lahjojen tai näytekappaleiden antamista varten.

7. Jäsenvaltiot voivat rinnastaa vastikkeelliseen luovutukseen:

- a) yrityksen tuottamien, rakentamien, louhimien, jalostamien, ostamien tai maahantuomien tavaroiden ottamisen verovelvollisen yrityksen tarpeiden mukaiseen käyttöön, jos tällaisten tavaroiden hankkiminen toiselta verovelvolliselta ei olisi oikeuttanut arvonlisäveron täyteen vähennykseen;
- b) tavaroiden ottamisen käyttöön verovelvollisen toimesta verottoman liiketoiminnan tarkoituksiin, jos näiden tavaroiden hankkiminen tai a kohdan mukainen käyttöönotto oikeuttivat arvonlisäveron täyteen tai osittaiseen vähennykseen;
- c) lukuun ottamatta 8 kohdassa tarkoitettuja tapauksia verovelvollisen tai tämän oikeudenomistajien harjoittaman tavaroiden hallussapidon verovelvollisen lopettaessa verollisen liiketoimintansa, jos tavaroiden hankkiminen tai a kohdan mukainen käyttöönotto oikeuttivat arvonlisäveron täyteen tai osittaiseen vähennykseen.

8. Jäsenvaltiot voivat vastikkeellisesti tai vastikkeettomasti taikka osakkaan yhtiöön sijoittamana osuutena yhtiölle siirretyn varallisuuskokonaisuuden tai sen osan siirron osalta katsoa, että tavaroiden luovutusta ei ole tapahtunut ja että saajaa on pidettävä luovuttavan henkilön seuraajana. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet kilpailun vääristymisen välttämiseksi sellaisissa tapauksissa, joissa saaja ei ole kokonaan veronmaksuvelvollinen.

6 artikla

Palvelujen suoritus

1. ”Palvelujen suorituksella” tarkoitetaan liiketoimintaa, joka ei ole 5 artiklassa tarkoitettua tavaran luovutusta.

Tällainen liiketoimi voi käsittää muun muassa:

- aineettoman omaisuuden luovutuksen, riippumatta siitä, perustuuko luovutus saantokirjaan vai ei,
- velvoitteen pidätyä tietystä teosta tai sietää tiettyä tekoa taikka tilaa,
- palvelun täytäntöönpanon viranomaisen määräyksestä, sen nimissä tai suoraan lain nojalla.

2. Vastiketta vastaan suoritettuihin palveluihin on rinnastettava:

- a) yrityksen liikeomaisuuteen kuuluvien tavaroiden ottaminen verovelvollisen omaan tai hänen henkilöstönsä yksityiseen käyttöön taikka yleisesti ottaen käyttö yritykselle kuulumattomiin tarkoituksiin, jos tavarat oikeuttavat arvonlisäveron täyteen tai osittaiseen vähennykseen;
- b) verovelvollisen vastikkeettomasti omaan tai henkilöstönsä yksityiseen käyttöön tai yleensä yritykselle kuulumattomiin tarkoituksiin suorittama palvelu.

Jäsenvaltiot voivat poiketa tämän kohdan säännöksistä, jos poikkeaminen ei johda kilpailun vääristymiseen.

3. Jäsenvaltiot voivat, kilpailun vääristymisen estämiseksi ja noudattaen 29 artiklassa tarkoitettua neuvottelunettelyä, rinnastaa vastiketta vastaan suoritettuihin palveluihin verovelvollisen yrityksensä tarpeita varten suorittaman palvelun, jos palvelu toisen verovelvollisen suorittamana ei oikeuttaisi arvonlisäveron täysimääräiseen vähennykseen.

4. Verovelvollisen, joka omissa nimissään mutta toisen lukuun toimien osallistuu palvelujen suoritukseen, on katsottava henkilökohtaisesti vastaanottaneen ja suorittaneen kyseiset palvelut.

5. Edellä 5 artiklan 8 kohtaa on sovellettava samoin edellytyksin palvelujen suorituksiin.

7 artikla

Maahantuonti

”Tavaroiden maahantuonnilla” tarkoitetaan tavaran saapumista 3 artiklassa määritellylle maan alueelle.

VI OSASTO

VEROLLISTEN LIKETOIMIEN PAIKKA

8 artikla

Tavaroiden luovutukset

1. Tavaroiden luovutuspaikkana on pidettävä:

- a) luovuttajan tai vastaanottajan taikka kolmannen henkilön lähettämän tai kuljettaman tavaran osalta: paikkaa, jossa tavara on vastaanottajalle lähettämisen tai kuljetuksen alkaessa. Jos tavara asennetaan tai kootaan luovuttajan toimesta tai hänen lukuunsa, riippumatta siitä, koekäytetäänkö sitä vai ei, pidetään luovutuspaikkana sitä paikkaa, jossa asennus tai kokoonpano tapahtuu. Jos asennus tai kokoonpano tapahtuu eri maassa kuin luovuttajan maassa, tuontijäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tässä valtiossa;
- b) jos tavaraa ei lähetetä tai kuljeteta: paikkaa, jossa tavara on luovutushetkellä.

2. Jos tavaran lähetyksen tai kuljetuksen lähtöpaikka on muussa maassa kuin siinä maassa, johon tavara tuodaan, on 1 kohdan a alakohdasta poiketen 21 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettua tuojan suorittaman luovutuksen paikan ja sitä mahdollisesti seuraavien luovutusten paikkojen katsottava olevan siinä maassa, johon tavarat tuodaan.

9 artikla

Palvelujen suoritus

1. Palvelujen suorituspaikkana on pidettävä paikkaa, jossa suorittajalla on liiketoimintansa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta palvelu suoritetaan, taikka jos tällaista kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa ei ole, suorittajan kotipaikkaa tai pysyvää asuinpaikkaa.

2. Kuitenkin

a) kiinteään omaisuuteen liittyvien palvelujen osalta, mukaan lukien kiinteistövälittäjän tai asiantuntijan palvelut, sekä rakennustyön valmisteluun ja yhteensovittamiseen liittyvien palvelujen, kuten arkkitehtien ja valvontatoimistojen palvelujen, osalta palvelujen suorituspaikka on omaisuuden sijaintipaikka;

b) kuljetuspalvelun suorituspaikka on paikka, jossa kuljetus, huomioon ottaen kuljettu matka, tapahtuu;

c) palvelujen suorituspaikka sellaisten palvelujen osalta, jotka koskevat

— kulttuuri-, taide-, urheilu-, tiede-, kasvatus-, viihde- tai vastaavaa toimintaa, mukaan lukien tällaisen toiminnan järjestäjän harjoittama toiminta sekä tällaisen toiminnan mahdolliset liitännäiset palvelut,

— kuljetuksen liitännäisiä toimintoja, kuten lastausta, purkua, lastin käsittelyä ja vastaavaa toimintaa,

— irtaimen aineellisen omaisuuden arviointia,

— irtaimeen aineelliseen omaisuuteen liittyvää työtä,

on paikka, jossa nämä suoritukset tosiasiallisesti tehdään;

d) muun irtaimen aineellisen omaisuuden kuin kulkuneuvojen vuokralleantopalvelujen suorituspaikka on paikka, jossa omaisuutta käytetään, jos vuokraaja vie omaisuuden jäsenvaltiosta toiseen jäsenvaltioon siellä käytettäväksi;

e) jäljempänä lueteltujen palvelujen osalta, jotka suoritetaan yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneille vastaanottajille tai yhteisöön, mutta muuhun kuin suorittajan maahan sijoittautuneille verovelvollisille, suorituspaikka on paikka, jossa vastaanottajalla on liiketoimintansa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, jolle palvelu suoritetaan, taikka näiden puuttuessa vastaanottajan kotipaikka tai vastaanottajan pysyvä asuinpaikka:

— tekijänoikeuksien, patenttien, lisenssien, tavaramerkkien ja vastaavien oikeuksien siirrot tai käyttölupien myöntäminen,

— mainospalvelut,

— konsulttien, insinöörien, tutkimuslaitosten, asianajajien tai tilintarkastajien suoritukset ja muut vastaavat suoritukset, sekä automaattinen tietojenkäsittely ja tiedon luovutus,

— velvoite olla kokonaan tai osittain harjoittamatta ammatillista toimintaa tai olla käyttämättä tässä e alakohdassa tarkoitettua oikeutta,

— pankki-, rahoitus- ja vakuutustoiminta, mukaan lukien jälleenvakuutus, lukuun ottamatta talleloke-
rovuokrausta,

— henkilöstön asettaminen käytettäväksi,

— sellaisten välittäjien suorittamat palvelut, jotka toimivat toisen nimissä ja toisen lukuun hankkiesaan toimeksiantajalleen tässä e alakohdassa tarkoitettuja palveluja.

3. Kaksinkertaisen verotuksen, verottamatta jättämisen tai kilpailun vääristymisen välttämiseksi jäsenvaltiot voivat 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen palvelujen suorituksen sekä irtaimen aineellisen omaisuuden vuokrauksen osalta pitää:

a) tämän artiklan mukaan maan alueella sijaitsevan palvelun suorituspaikkaa yhteisön ulkopuolella sijaitsevana, jos tosiasiallinen käyttö ja hyödyntäminen tapahtuu yhteisön ulkopuolella;

b) tämän artiklan mukaan yhteisön ulkopuolella sijaitsevan palvelun suorituspaikkaa maan alueella sijaitsevana, jos tosiasiallinen käyttö ja hyödyntäminen tapahtuu maan alueella.

VII OSASTO

VEROTETTAVA TAPAHTUMA JA
VEROSAATAVAN SYNTYMINEN

10 artikla

1. Tässä tarkoitetaan:

a) "verotettavalla tapahtumalla" tapahtumaa, jonka johdosta verosaatavan syntymiselle välttämättömät oikeudelliset edellytykset täytyvät;

b) "verosaatavan syntymisellä" veroviranomaisille lain nojalla tietystä hetkestä alkaen annettua oikeutta vaatia veronmaksuvelvolliselta veron maksamista, vaikka maksua voitaisiinkin lykätä.

2. Verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy, silloin kun tavara luovutetaan tai palvelu suoritetaan. Useampiin peräkkäisiin tilityksiin tai maksuihin johtavia muita kuin 5 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja tavaroiden luovutuksia sekä palvelujen suorituksia on pidettävä suoritettuina aina sen ajanjakson päätyttyä, jota tilitykset tai maksut koskevat.

Jos ennen tavaroiden luovutusta tai palvelujen suoritusta maksetaan ennakkomaksu, verosaatava syntyy vastaanotetun määrän osalta kuitenkin sillä hetkellä, jolloin maksu otetaan vastaan.

Jäsenvaltiot voivat edellä olevista säännöksistä poiketen säätää, että verosaatava syntyy tiettyjen liiketoimien tai tiettyjen verovelvollisryhmien osalta

- joko viimeistään laskun tai laskuna toimivan asiakirjan toimittamishetkellä,
- tai viimeistään kauppahinnan vastaanottamishetkellä,
- taikka, jos laskua tai laskuna toimivaa asiakirjaa ei toimiteta, tai jos se toimitetaan myöhemmin, määrätyn ajan kuluessa verotettavan tapahtuman toteutumishetkestä.

3. Maahantuonnin osalta verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy sillä hetkellä, jolloin tavara saapuu 3 artiklassa määritellylle maan alueelle.

Jos maahantuoduista tavaroista on kannettava yhteisen politiikan mukaista tullimaksua, maatalousmaksua tai muuta vaikutuksiltaan vastaavaa maksua, jäsenvaltiot voivat soveltaa nämä yhteisön maksut aiheuttavasta tapahtumasta ja maksusaatavan syntymisestä säädettyjä voimassa olevia säännöksiä.

Jos tavaroista ei kanneta mitään näistä yhteisön maksuista, jäsenvaltiot voivat soveltaa verotettavaan tapahtumaan ja verosaatavan syntymiseen voimassa olevia tullisäännöksiään.

Jos tavaroihin niiden maahantuonnin yhteydessä sovelletaan jotakin 16 artiklan 1 kohdan A alakohdassa tarkoitettua menettelyä taikka väliaikaisen maahantuonnin menettelyä tai passitusmenettelyä, verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy vasta sillä hetkellä, jolloin näitä menettelyjä lakataan soveltamasta tavaroihin ja ne ilmoitetaan luovutettaviksi kulutukseen.

VIII OSASTO

VERON PERUSTE

11 artikla

A. Maan alueella

1. Veron perusteen on oltava:

- a) muiden kuin b, c ja d kohdassa tarkoitettujen tavaroiden luovutusten tai palvelujen suoritusten osalta kaikki se, mikä muodostaa luovuttajan tai suorittajan näistä liiketoimista ostajalta, vastaanottajalta tai kolmannelta saaman tai saatavan vastikkeen, mukaan lukien näiden liiketoimien hintaan suoraan liittyvät tuet;
- b) edellä 5 artiklan 6 ja 7 kohdassa tarkoitettujen liiketoimien osalta näiden tai samanlaisten tavaroiden ostohinta, taikka ostohinnan puuttuessa näiden liiketoimien suoritushetkellä määrätty omakustannushinta;
- c) edellä 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen liiketoimien osalta verovelvolliselle palvelujen suorituksesta aiheutuvien kustannusten määrä;
- d) edellä 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen liiketoimien osalta kyseisen liiketoimen käypä arvo.

Palvelun ”käyvällä arvolla” tarkoitetaan sitä hintaa, jonka vastaanottaja siinä vaihdannan vaiheessa, jossa liiketoimi suoritetaan, joutuisi maksamaan riippumattomalle suorittajalle maan alueella liiketoimen suoritushetkellä vapaassa kilpailussa saadakseen tämän saman palvelun.

2. Veron perusteeseen on sisällytettävä:

- a) verot, tullit ja maksut, lukuun ottamatta itse arvonlisäveroa;
 - b) sivukustannukset, kuten luovuttajan ostajalta tai vastaanottajalta veloittamat provisio-, pakkaus-, kuljetus- ja vakuutuskustannukset. Jäsenvaltiot voivat pitää sivukustannuksina erilliseen sopimukseen perustuvia kustannuksia.
3. Veron perusteeseen ei ole sisällytettävä:
- a) kassa-alennuksina ennenaikaisesta maksusta annettavia hinnanalennuksia;
 - b) sellaisia ostajalle tai vastaanottajalle myönnettyjä hinnanalennuksia tai hyvityksiä hinnasta, jotka toteutuvat sinä hetkenä, jolloin liiketoimi suoritetaan;
 - c) verovelvollisen ostajalta tai vastaanottajalta saamia eria, jotka ovat jälkimmäisten nimissä ja näiden lukuun kertyneiden kustannusten korvausta ja jotka verovelvollisen kirjanpidossa käsitellään läpikulkuerinä. Verovelvollisen on osoitettava näiden kustannusten todellinen määrä, eikä verovelvollinen saa vähentää niitä mahdollisesti rasittavaa veroa.

B. Tavaroiden maahantuonnissa

1. Veron perusteen on oltava:

- a) maahantuojan maksama tai maksettava hinta, jos tämä hinta muodostaa ainoan A kohdan 1 alakohdan a alakohdassa tarkoitettua vastikkeen;
- b) käypä arvo, jos mitään hintaa ei ole maksettu tai jos maksettu taikka maksettava hinta ei muodosta maahantuodun tavarain ainoata vastiketta.

Maahantuodun tavarain ”käypänä arvona” on pidettävä sitä hintaa, jonka maahantuojia tuontivaiheessa joutuisi maksamaan itsenäiselle tavarantoimittajalle maassa, josta tavarat viedään, sillä hetkellä, jolloin verosaatava syntyy, saadakseen kyseisen tavarain vapaassa kilpailussa.

2. Jäsenvaltiot voivat edelleenkin pitää veron perusteena asetuksessa (ETY) N:o 803/68⁽¹⁾ määriteltyä arvoa.

3. Veron peruste sisältää seuraavat erät, jos niitä ei ole ennestään sisällytetty siihen:

- a) tuontimaan ulkopuolelle sekä maahantuonnin perusteella kannettavat verot, tullit ja muut maksut, lukuun ottamatta kannettavaa arvonlisäveroa;
- b) sivukustannukset, kuten provisio-, pakkaus-, kuljetus- ja vakuutuskustannukset, jotka kertyvät tavarain määräämään alueella sijaitsevaan ensimmäiseen määräpaikkaan saakka.

”Ensimmäisellä määräpaikalla” tarkoitetaan paikkaa, joka mainitaan rahtikirjassa tai muussa kuljetusasiakirjassa, johon tavarain maahantuonti tuontimaahan perustuu. Jollei tällaista mainintaa ole, ensimmäisenä määräpaikkana on pidettävä paikkaa, jossa kuormaa ensimmäistä kertaa puretaan kyseisessä maassa.

(1) EYVL N:o L 148, 28.6.1968, s. 6

Jäsenvaltiot voivat sisällyttää veron perusteeseen edellä tarkoitettut sivukustannukset myös silloin, kun ne johtuvat kuljetuksesta toiseen määräpaikkaan, jos tämä paikka on tiedossa silloin, kun veron aiheuttava tosiseikka toteutuu.

4. Veron peruste ei sisällä A kohdan 3 alakohdan a ja b ala- kohdassa tarkoitettuja eriä.

5. Kun tavarat on viety maasta väliaikaisesti ja ne jälleentuodaan maahan sen jälkeen, kun niitä on ulkomailla korjattu, valmistettu, sovitettu, koottu tai työstetty, eikä niiden jälleentuontia ole 14 artiklan 1 kohdan f alakohdan mukaisesti vapautettu verosta, on jäsenvaltioiden toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että näiden tavaroiden kohtelu arvonlisäveron osalta on sama, jota olisi sovellettu kyseisiin tavaroihin, jos mainitut työt olisi suoritettu maan alueella.

C. Erinäiset säännökset

1. Sopimuksen mitätöinnin, peruutuksen tai purkamisen taikka kauppahinnan maksamisen täyden tai osittaisen laiminlyönnin tai liiketoimen suorittamisen jälkeen myönnettävän hinnanalennuksen johdosta on veron perustetta vastaavasti alennettava jäsenvaltioiden määräämin edellytyksin.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin olla soveltamatta tätä säännöstä maksun täyden tai osittaisen laiminlyönnin osalta.

2. Jos veron perusteen määräämiseksi tarvittavat erät ilmaistaan muun kuin sen jäsenvaltion valuuttana, jossa arviointi suoritetaan, on muutokurssi määritettävä asetuksen (ETY) N:o 803/68 12 artiklan mukaisesti.

3. Jäsenvaltiot voivat palautettavien pakkausten kustannusten osalta

- joko jättää ne veron perusteen ulkopuolelle ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet veron perusteen tarkistamiseksi, jollei pakkausta palauteta,
- tai sisällyttää ne veron perusteeseen ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet veron perusteen tarkistamiseksi, jos pakkaus tosiasiallisesti palautetaan.

IX OSASTO

VEROKANTA

12 artikla

1. Verollisiin liiketoimiin on sovellettava sitä verokantaa, joka on voimassa verotettavan tapahtuman toteutuessa. Kuitenkin:

- a) edellä 10 artiklan 2 kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa on sovellettava sitä verokantaa, joka on voimassa verosaatavan syntymishetkellä;
- b) edellä 10 artiklan 3 kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa on sovellettava sitä verokantaa, joka on voimassa silloin, kun tavarat ilmoitetaan luovutettaviksi kulutukseen.

2. Jäsenvaltiot voivat verokannan muuttuessa

- ottaakseen huomioon tavarán luovutuksen tai palvelun suorituksen hetkellä sovellettavan verokannan suorittaa 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tarvittavat tarkennukset,
- toteuttaa tarvittavat siirtymätoimenpiteet.

3. Arvonlisäveron yleinen verokanta on kussakin jäsenvaltiossa vahvistettava prosenttiosuutena veron perusteesta, ja sen on oltava sama sekä tavaroiden luovutusten että palvelujen suoritusten osalta.

4. Tiettyihin tavaroiden luovutuksiin ja tiettyihin palvelujen suorituksiin voidaan soveltaa korotettuja tai alennettuja verokantoja. Jokainen alennettu verokanta on vahvistettava siten, että tämän kannan soveltamisen tuloksena oleva arvonlisäveron määrä tavallisesti mahdollistaa 17 artiklan mukaan vähennyskelpoisen arvonlisäveron määrän vähentämisen kokonaisuudessaan.

5. Tavaroiden maahantuontiin on sovellettava sitä verokantaa, jota sovelletaan maan alueella vastaavien tavaroiden luovutuksiin.

X OSASTO

VAPAUTUKSET

13 artikla

Maan alueella myönnettävät vapautukset

A. *Tietyille yleishyödyllisille toiminnoille myönnettävät vapautukset*

1. Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta jäljempänä luetellut liiketoimet edellytyksillä, joita ne asettavat vapautusten oikeaksi ja selkeäksi soveltamiseksi sekä veropetosten, veron kiertämisen ja muiden väärinkäytösten estämiseksi, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön muiden säännösten soveltamista:

- a) julkisen postilaitoksen palvelujen suoritukset ja niihin liittyvät tavaroiden luovutukset, lukuun ottamatta henkilökuljetus- ja telepalveluja;
- b) julkisyhteisöjen ylläpitämien tai niihin verrattavissa sosiaalisissa olosuhteissa toimivien sairaaloiden, lääkinnällisen hoidon tai diagnostiikan keskusten ja muiden asianmukaisesti hyväksytyjen vastaanlaisten laitosten harjoittama sairaanhoito, lääkärinhoito sekä niihin läheisesti liittyvät toimet.
- c) lääketieteellisen hoidon antaminen henkilölle asianomaisen jäsenvaltion määrittelemien lääketieteellisten ammattien ja avustavan hoitohenkilöstön ammattien harjoittamisen yhteydessä;
- d) ihmiselinten, -veren ja -maidon luovutukset;
- e) hammasteknikkojen ammatilliset palvelujen suoritukset sekä hammaslääkärrien ja hammasteknikkojen suorittamat hammasproteesien luovutukset;

- f) sellaisten riippumattomien yhteenliittymien, joiden toiminta on vapautettu arvonnäisäverosta tai joiden toiminta ei kuulu arvonnäisäveron soveltamisalaan, jäsenilleen suorittamat palvelut, jotka ovat välittömästi tarpeellisia näiden toiminnalle, jos nämä yhteenliittymät vaativat jäseniltään korvaukseksi ainoastaan kunkin osuuden yhteisistä kustannuksista, edellyttäen, että tällainen vapautus ei ole omiaan johtamaan kilpailun vääristymiseen;
- g) sosiaalihuoltoon tai sosiaaliturvaan läheisesti liittyvät palvelujen suoritukset tai tavaroiden luovutukset, mukaan lukien vanhainkotien, julkisoikeudellisten laitosten tai muiden kyseisen jäsenvaltion luonteeltaan yhteiskunnallisiksi tunnustamien laitosten palvelujen suoritukset tai tavaroiden luovutukset;
- h) julkisoikeudellisten laitosten tai muiden kyseisen jäsenvaltion luonteeltaan yhteiskunnallisiksi tunnustamien laitosten suorittamat palvelujen suoritukset tai tavaroiden luovutukset, jotka liittyvät läheisesti lasten ja nuorten suojeluun;
- i) lasten ja nuorten opetus, koulu- ja yliopisto-opetus, ammattikoulutus ja ammatillinen uudelleen koulutus sekä niihin suoraan liittyvien palvelujen suoritukset ja tavaroiden luovutukset, joita suorittavat näitä tehtäviä saaneet julkisoikeudelliset laitokset tai muut laitokset, joilla kyseisen jäsenvaltion mukaan on vastaavia päämääriä;
- j) opettajan koulu- tai yliopisto-opetuksen tueksi antamat yksityisopittunnit;
- k) uskonnollisten tai filosofisten laitosten suorittama henkilöstön saattaminen käytettäväksi b, g, h ja i alakohdassa tarkoitettuihin toimintoihin hengellisen avun antamista varten;
- l) poliittisia, ammattijärjestöllisiä, uskonnollisia, isänmaallisia, filosofisia, hyväntekeväisyys- tai kansalaisaatteellisia päämääriä edistävien, voittoa tavoittelemattomien järjestöjen palvelujen suoritukset jäsenilleen yhteisen edun hyväksi sääntöjen mukaista jäsenmaksua vastaan ja niihin suoraan liittyvät tavaroiden luovutukset, jollei tämä vapautus ole omiaan johtamaan kilpailun vääristymiseen;
- m) tietyt, läheisesti urheiluun ja liikuntakasvatukseen liittyvät palvelujen suoritukset, joita voittoa tavoittelemattomat yhteisöt tarjoavat urheiluun tai liikuntakasvatukseen osallistuville henkilöille;
- n) tietyt julkisoikeudellisten laitosten tai muiden kyseisen jäsenvaltion tunnustamien kulttuurilaitosten suorittamat kulttuuripalvelujen suoritukset ja niihin läheisesti liittyvät tavaroiden luovutukset;
- o) sellaisten yhteisöjen, joiden liiketoimet on b, g, h, i, l, m tai n alakohdan nojalla vapautettu verosta, yksinomaan omiin tarkoituksiinsa järjestämien varainhankintakampanjoiden yhteydessä suorittamat palvelujen suoritukset ja tavaroiden luovutukset, jollei tämä vapautus ole omiaan johtamaan kilpailun vääristymiseen. Jäsenvaltiot voivat asettaa tarvittavia rajoituksia erityisesti

varainhankintakampanjoiden lukumäärälle tai vapautukseen oikeuttavien tuottojen suuruudelle;

- p) asianmukaisesti hyväksytyjen yhteisöjen harjoittama sairaiden tai loukkaantuneiden henkilöiden kuljetus erityisesti tätä tarkoitusta varten varustetuilla kulkuneuvoilla;
- q) julkisten radio- ja televisioyhteisöjen harjoittama muu kuin kaupallisluonteinen toiminta.
2. a) Jäsenvaltiot voivat asettaa vapautuksen myöntämiselle muiden yhteisöjen kuin julkisoikeudellisten laitosten osalta kussakin yksittäistapauksessa yhden tai useamman seuraavista ehdoista:
- kyseisten yhteisöjen tarkoituksena ei saa olla järjestelmällinen voiton tavoittelu, eikä mahdollisesti syntynyttä voittoa saa koskaan jakaa, vaan se on käytettävä tarjottujen palvelujen ylläpitämiseksi tai kehittämiseksi,
 - yhteisöjen johdossa ja hallinnossa toimivien henkilöiden on toimittava pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella, eikä heille saa omassa toiminnassaan tai välikäsien kautta koitua välitöntä tai välillistä hyötyä toiminnan tuloksesta,
 - yhteisöjen on sovellettava viranomaisten vahvistamia hintoja tai sellaisia hintoja, jotka eivät ylitä vahvistettuja hintoja, taikka sellaisten liiketoimien osalta, joiden hintoja ei ole vahvistettava, alhaisempia hintoja kuin niitä, joita arvonnäisävero maksavat kaupalliset yritykset veloittavat vastaavista liiketoimista,
 - vapautukset eivät saa johtaa arvonnäisäverovelvollisia kaupallisia yrityksiä häiritsevästi kilpailun vääristymiseen;
- b) Palvelujen suorituksiin ja tavaroiden luovutuksiin ei sovelleta 1 kohdan b, g, h, i, l, m ja n alakohdassa tarkoitettuja vapautuksia, jos

- ne eivät ole välttämättömiä vapautettujen liiketoimien suoritukselle,
- niiden pääasiallinen tarkoitus on lisätulojen hankkiminen yhteisölle tällaisilla liiketoimilla, jotka kilpailevat suoraan arvonnäisävero maksavien kaupallisten yritysten harjoittaman toiminnan kanssa.

B. Muut vapautukset

Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta jäljempänä luetellut liiketoimet edellytyksillä, joita ne asettavat vapautusten oikeaksi ja selkeäksi soveltamiseksi sekä veropetosten, veron kiertämisen ja muiden väärinkäytösten estämiseksi, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön muiden säännösten soveltamista:

- a) vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnot, mukaan lukien näihin liiketoimiin liittyvät vakuutuksenvälittäjän ja vakuutusasiamiehen palvelujen suoritukset;

b) kiinteän omaisuuden vuokraus, lukuun ottamatta:

1. hotellialalla tai vastaavalla alalla harjoitettavaa kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä määriteltyä majoitustoimintaa, mukaan lukien leirintätarkoitukseen varustetuilla alueilla tapahtuva majoitustoiminta.
2. alueiden vuokrausta kulkuneuvojen paikoitusta varten;
3. pysyvästi asennettujen laitteiden ja koneiden vuokrausta;
4. säilytyslokeroiden vuokrausta.

Jäsenvaltiot voivat säätää muistakin tämän vapautuksen soveltamisalaa koskevista poikkeuksista;

c) sellaisten tavaroiden luovutukset, jotka käytetään kokonaan tämän artiklan tai 28 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla vapautettuun toimintaan, jos nämä tavarat eivät ole oikeuttaneet vähennykseen, sekä sellaisten tavaroiden luovutukset, joiden hankinta tai valmistus ei 17 artiklan 6 kohdan nojalla ole oikeuttanut vähennykseen;

d) seuraavat liiketoimet:

1. luottojen myöntäminen ja välitys sekä luotonantajan harjoittama luoton hallinta;
2. luottotakuun tai muun vakuuden välitys ja muu käsittely sekä luotonantajan harjoittama luottotakuun hallinta;
3. liiketoimet, mukaan lukien välitys, jotka koskevat talletus- ja käyttötilejä, maksuja, tilisiirtoja, saamisia, shekkejä ja muita siirrettäviä asiakirjoja, lukuun ottamatta saamisten perimistä;
4. liiketoimet, mukaan lukien välitys, jotka koskevat valuuttaa sekä laillisina maksuvälineinä käytettäviä seteleitä ja kolikoita, lukuun ottamatta keräilyseteleitä ja -kolikoita: keräilyrahoina pidetään kulta-, hopea- ja muita metallikolikoita ja seteleitä, joita ei tavallisesti käytetä laillisina maksuvälineinä, sekä numismaattisesti arvokkaita kolikoita;
5. liiketoimet, mukaan lukien välitys mutta lukuun ottamatta hallintoa ja tallessapitoa, jotka koskevat osakkeita, yhtiö- ja yhteenliittymäosuuksia, obligatioita ja muita arvopapereita, ei kuitenkaan

— tavaroiden hallintaan oikeuttavia asiakirjoja,

— 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja oikeuksia ja arvopapereita;

6. jäsenvaltioiden määrittelemien erityisten sijoitusrahastojen hallinta;

e) maan alueella kelpaavien postimerkkien sekä veromerkkien ja muiden vastaavien merkkien luovutus nimellisarvostaan;

f) vedonlyönti, arvonta ja muut uhka- tai rahapelit, jollei kunkin jäsenvaltion säätämistä ehdoista ja rajoituksista muuta johdu;

g) rakennuksen tai rakennuksen osan luovutus siihen liittyvine maapohjineen, paitsi 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa mainituissa tapauksissa;

h) sellaisen rakentamattoman kiinteän omaisuuden luovutus, joka ei ole 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua rakennusmaata.

C. Valintaoikeus

Jäsenvaltiot voivat myöntää verovelvollisilleen oikeuden verotuksen valitsemiseen:

a) kiinteän omaisuuden vuokrauksen osalta;

b) edellä B kohdan d, g ja h alakohdassa tarkoitettujen liiketoimien osalta.

Jäsenvaltiot voivat rajoittaa valintaoikeuden laajuutta; niiden on säädettävä valintaoikeuden käyttöä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

14 artikla

Maahantuonnin vapautukset

1. Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta jäljempänä luetellut liiketoimet edellytyksillä, joita ne asettavat vapautusten oikeaksi ja selkeäksi soveltamiseksi sekä veropetosten, veron kiertämisen ja muiden väärinkäytösten estämiseksi, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön muiden säännösten soveltamista;

a) sellaisten tavaroiden lopullinen maahantuonti, joiden osalta verovelvollisten suorittama luovutus on kaikissa tapauksissa maan alueella vapautettu verosta;

b) passitusmenettelyyn ilmoitettujen tavaroiden maahantuonti;

c) sellaisten väliaikaisen maahantuonnin menettelyyn ilmoitettujen tavaroiden maahantuonti, jotka tällä tavalla vapautuvat tai kolmannesta maasta tuotuina vapautuisivat tulleista;

d) sellaisten tavaroiden lopullinen maahantuonti, jotka ovat oikeutetut muuhun kuin yhteisessä tullitariffissa säädettyyn tullivapautukseen tai jotka kolmannesta maasta tuotuina olisivat tähän oikeutetut. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin olla myöntämättä vapautusta, jos vapautuksen myöntäminen voi vakavasti uhata kilpailun edellytyksiä kotimarkkinoilla;

e) tavaroiden viejän suorittama vietyjen tavaroiden jälleentuonti samassa kunnossa kuin ne vietiin, jos tavarat ovat oikeutetut tullivapautukseen tai jos ne kolmannesta maasta tuotuina olisivat tähän oikeutetut;

f) irtaimen aineellisen omaisuuden viejän tai tämän lukuun toimivan kolmannen henkilön suorittama viedyn omaisuuden jälleentuonti, jos omaisuuteen

toisessa jäsenvaltiossa kohdistettua työtä on verotettu ilman oikeutta vapautukseen tai palautukseen;

g) tavaroiden maahantuonti

- diplomaattisten ja konsulisuhteiden yhteydessä, jos tavarat ovat oikeutetut tullivapautukseen tai jos ne kolmannesta maasta tuotuina olisivat tähän oikeutetut,
- vastaanottajamaan viranomaisten tunnustamien kansainvälisten järjestöjen ja näiden järjestöjen jäsenten toimesta järjestöjen kansainvälisten perustamissopimusten tai päämajasopimusten rajoituksin ja ehdoin,
- Pohjois-Atlantin liittosopimukseen kuuluvien jäsenvaltioiden alueelle tämän sopimuksen muiden sopijavaltioiden puolustusvoimien toimesta näiden puolustusvoimien tai niihin liittyvän siviilihenkilöstön käyttöön tai niiden messien taikka kanttiinien tarpeisiin, jos nämä puolustusvoimat osallistuvat yhteiseen puolustustoimintaan;

h) merikalastusyritysten satama-alueella harjoittama käsittelemättömien tai myyntiin säilöttyjen kalatuotteiden maahantuonti ennen luovutusta;

i) maahantuonnin yhteydessä palvelujen suoritukset, joiden arvo 11 artiklan B kohdan 3 alakohdan b alakohdan mukaan on sisällytettävä veron perusteseen;

j) keskuspankkien harjoittama kullan maahantuonti.

2. Komissio tekee viipymättä neuvostolle ehdotukset yhteisön verosäännöksiksi 1 kohdassa tarkoitettujen vapautusten soveltamisalan ja niiden käytännön soveltamista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen täsmentämiseksi.

Näiden säännösten voimaantuloon asti jäsenvaltiot voivat

- pysyttää voimassa edellä tarkoitettuja säännöksiä vastaavat kansalliset säännökset,
- sopeuttaa kansalliset säännöksensä kilpailun vääristymisen ja erityisesti arvonlisäverotuksessa tapahtuvan verottamatta jättämisen tai kaksinkertaisen verotuksen vähentämiseksi yhteisön alueella,
- käyttää tarkoituksenmukaisimpia hallinnollisia menettelyjä vapautuksen aikaansaamiseksi.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava toimenpiteistä, joita ne edellä olevien säännösten nojalla ovat toteuttaneet tai toteuttavat, komissiolle, joka puolestaan antaa ne tiedoksi muille jäsenvaltioille.

15 artikla

Viennin ja vastaavien liiketoimien sekä kansainvälisten kuljetusten vapautukset

Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta jäljempänä luetellut liiketoimet edellytyksillä, joita ne asettavat vapautusten oikeaksi ja selkeäksi soveltamiseksi sekä veropetosten,

veron kiertämisen ja muiden väärinkäytösten estämiseksi, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisön muiden säännösten soveltamista:

1. sellaisten tavaroiden luovutukset, jotka luovuttajan toimesta tai tämän lukuun lähetetään tai kuljetetaan 3 artiklassa määritellyn maan alueen ulkopuolelle;
2. maan alueelle sijoittautumattoman ostajan toimesta tai tämän lukuun 3 artiklassa määritellyn maan alueen ulkopuolelle lähetettyjen tai kuljetettujen tavaroiden luovutukset, lukuun ottamatta ostajan itse kuljettamia tavaroita, jotka käytetään huvipursien ja yksityislentokoneiden tai muiden yksityiskäytössä olevien kulku-
neuvojen varustamiseen, polttoaineen tankkaukseen ja varastojen täydennykseen;
3. sellaisten palvelujen suoritukset, jotka koostuvat irtaimen omaisuuteen kohdistuvasta työstä, kun omaisuus on hankittu tai maahantuotu juuri tämän työn suorituksen kohteeksi 3 artiklassa määritellyn maan alueella ja lähetetään tai kuljetetaan tämän alueen ulkopuolelle maan alueelle sijoittautumattoman palvelujen suorittajan tai ostajan toimesta tai näiden lukuun;
4. tavaroiden luovutukset seuraavanlaisten vesialusten polttoaineen tankkausta ja varastojen täydennystä varten:
 - a) avomeriliikenteeseen käytettävät vesialukset, joilla kuljetetaan matkustajia korvausta vastaan tai joita käytetään kaupalliseen tai teolliseen toimintaan taikka kalastukseen;
 - b) meripelastus- ja avustusalukset sekä rannikkokalastusalukset, lukuun ottamatta jälkimmäisten varastojen täydennystä;
 - c) yhteisen tullitariffin alanimikkeessä 89.01 A määritellyt sota-alukset, jotka lähtevät maasta määränään ulkomaan satama tai ankkuripaikka.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin rajoittaa vapautuksen laajuutta tätä alaa koskevien yhteisön verosäännösten antamiseen asti;

5. edellä 4 alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen merialusten luovutus, muutostyö, korjaus, huolto ja vuokraus sekä näihin merialuksiin liittyvän tai niissä käytetyn varustuksen — mukaan lukien kalastusvarusteiden — luovutus, vuokraus, korjaus ja huolto;
6. ilma-alusten luovutus, muutostyö, korjaus, huolto ja vuokraus pääasiallisesti kansainvälistä lentoliikennettä vastiketta vastaan harjoittavalle lentoyhtiölle sekä näihin ilma-aluksiin liittyvän tai niissä käytetyn varustuksen luovutus, vuokraus, korjaus ja huolto;
7. tavaroiden luovutukset 6 alakohdassa tarkoitettujen ilma-aluksen polttoaineen tankkausta ja varastojen täydennystä varten;
8. muut kuin 5 alakohdassa tarkoitettujen palvelujen suoritukset, jotka suoraan palvelevat siinä tarkoitettujen merialusten tai niiden lastin välittömiä tarpeita;

9. muut kuin 6 alakohdassa tarkoitetut palvelujen suoritukset, jotka suoraan palvelevat siinä tarkoitettujen ilma-alusten tai niiden lastin välittömiä tarpeita;

10. tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset

- diplomaattisten ja konsulisuhteiden yhteydessä,
- vastaanottajamaan viranomaisten tunnustamille kansainvälisille järjestöille ja näiden järjestöjen jäsenille järjestöjen kansainvälisten perustamissopimusten tai päämajasopimusten rajoituksin ja ehdoin,
- Pohjois-Atlantin liittosopimukseen kuuluvissa jäsenvaltioissa tämän sopimuksen muiden sopijavaltioiden puolustusvoimille näiden puolustusvoimien tai niihin liittyvän siviilihenkilöstön käyttöön tai niiden messien taikka kanttiinien tarpeisiin, jos nämä puolustusvoimat osallistuvat yhteiseen puolustustoimintaan.

Tätä vapautusta on sovellettava kunkin jäsenvaltion vahvistamin edellytyksin ja rajoituksin yhdenmukaisen verosäännösten säätämiseen asti.

Vapautuksen myöntämisessä voidaan soveltaa veronpalautusmenetelmää;

11. keskuspankeille suoritettut kullan luovutukset;

12. tavaroiden luovutukset hyväksytyille yhteisöille, jotka vievät näitä tavaroita osana ulkomailla harjoittamastaan humanitaarisesta, hyväntekeväisyys- tai opetus-toiminnasta. Vapautuksen myöntämisessä voidaan soveltaa veronpalautusmenetelmää;

13. palvelujen suoritukset, mukaan lukien kuljetukset ja liitännäiset liiketoimet, mutta lukuun ottamatta 13 artiklan mukaisesti vapautettuja palvelujen suorituksia, jos nämä välittömästi liittyvät passitukseen, tavaroiden vientiin tai 14 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdan sekä 16 artiklan 1 kohdan säännösten mukaan vapautettujen tavaroiden maahantuontiin;

14. toisen nimissä ja lukuun toimivien välittäjien suorittamat palvelujen suoritukset, jos ne liittyvät tässä artiklassa tarkoitettuihin liiketoimiin tai sellaisiin liiketoimiin, jotka toteutetaan 3 artiklassa määritellyn maan alueen ulkopuolella.

Tätä vapautusta ei sovelleta matkatoimistoihin, jos ne matkustajan nimissä ja tämän lukuun suorittavat toisissa jäsenvaltioissa palveluja.

16 artikla

Erityiset kansainvälistä tavaraliikennettä koskevat vapautukset

1. Jollei 29 artiklassa tarkoitetuista neuvotteluista muuta johdu, jäsenvaltiot voivat toteuttaa erityistoimenpiteitä kaikkien tai tiettyjen jäljempänä lueteltujen liiketoimien jättämiseksi arvonlisäverotuksen ulkopuolelle, jollei niitä ole tarkoitettu lopulliseen käyttöön ja/tai kulutukseen ja jos tavarankulutukseen ottamisesta kannetun arvonlisäveron määrä vastaa sitä määrää, joka olisi ollut kannettava, jos jokaista tällaista liiketoimintaa olisi verotettu maahan tuotaessa tai maan alueella, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisön muiden verosäännösten soveltamista:

A. sellaisten tavaroiden maahantuonti, jotka on tarkoitettu:

- a) saattaa tulliselvitettäväksi sekä mahdollisesti sijoittaa väliaikaiseen varastoon direktiivin 68/312/ETY⁽¹⁾ mukaisesti;
- b) asettaa vapaa-alueenmenettelyyn direktiivin 69/75/ETY⁽²⁾ mukaisesti;
- c) sijoittaa tullivarastoon direktiivin 69/74/ETY⁽³⁾ mukaisesti;
- d) päästää asetuksen (ETY) N:o 1496/68⁽⁴⁾ 4 artiklassa tarkoitetuille vesi- tai rannikkoalueille;
- e) asettaa muuhun varastomenettelyyn kuin tullivarastomenettelyyn tai sisäiseen jalostusmenettelyyn;

B. edellä A alakohdassa lueteltuihin paikkoihin lähetettyjen tai kuljetettujen tavaroiden luovutukset sekä näihin luovutuksiin liittyvien palvelujen suoritukset;

C. tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset, jotka suoritetaan A kohdassa luetelluissa paikoissa, ja jotka edelleen kuuluvat johonkin samassa alakohdassa mainittuun järjestelmään;

D. edellä 14 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettussa passitusmenettelyssä ja väliaikaisen maahantuonnin menettelyssä olevien tavaroiden luovutukset sekä näihin luovutuksiin liittyvien palvelujen suoritukset.

2. Jollei 29 artiklassa tarkoitetuista neuvotteluista muuta johdu, jäsenvaltiot voivat vapauttaa verosta verovelvolliselle tuodut tai luovutetut tavarat, jotka on tarkoitettu viedä maasta samassa muodossa tai valmistuksen jälkeen, sekä verovelvollisen vientitoimintaan liittyvien palvelujen suoritukset; vapautus ei saa ylittää verovelvollisen viennin arvoa viimeksi kuluneiden kahdentoista kuukauden aikana.

3. Komissio tekee neuvostolle viipymättä ehdotukset yhteisiksi arvonlisäveron soveltamista 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin liiketoimiin koskeviksi yksityiskohtaisiksi säännöiksi.

⁽¹⁾ EYVL N:o L 194, 6.8.1968, s. 13

⁽²⁾ EYVL N:o L 58, 8.3.1969, s. 11

⁽³⁾ EYVL N:o L 58, 8.3.1969, s. 7

⁽⁴⁾ EYVL N:o L 238, 28.9.1968, s. 1

XI OSASTO

VÄHENNYKSET

17 artikla

Vähennysoikeuden syntyminen ja laajuus

1. Vähennysoikeus syntyy, kun vähennuskelpoista veroa koskeva verosaatava syntyy.

2. Jos tavarat ja palvelut käytetään verovelvollisen arvonlisäverollisiin liiketoimiin, verovelvollisella on oikeus vähentää siitä verosta, jonka maksamiseen hän on velvollinen:

- a) arvonlisävero, joka on maksettava tai maksettu tavarista tai palveluista, jotka verovelvolliselle on luovuttanut taikka suorittanut tai luovuttaa taikka suorittaa toinen verovelvollinen;
- b) arvonlisävero, joka on maksettava tai maksettu maahantuoduista tavaroista;
- c) arvonlisävero, joka on maksettava 5 artiklan 7 kohdan a alakohdan ja 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

3. Jäsenvaltioiden on myös myönnettävä jokaiselle verovelvolliselle 2 kohdassa tarkoitettu arvonlisäveron vähennys tai palautus, jos tavarat tai palvelut käytetään seuraaviin tarkoituksiin:

- a) sellaisiin verovelvollisen 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun taloudelliseen toimintaan liittyviin liiketoimiin, jotka suoritetaan ulkomailla ja jotka olisivat oikeuttaneet vähennykseen, jos ne olisi suoritettu maan alueella;
- b) verovelvollisen 14 artiklan 1 kohdan i alakohdan, 15 artiklan, 16 artiklan 1 kohdan B, C, ja D alakohdan ja 16 artiklan 2 kohdan mukaisesti vapautettuihin liiketoimiin;
- c) verovelvollisen 13 artiklan B kohdan a alakohdan ja d alakohdan 1 — 5 alakohdan mukaisesti vapautettuihin liiketoimiin, jos vastaanottaja on sijoittautunut yhteisön ulkopuolelle tai jos nämä liiketoimet välittömästi liittyvät yhteisön ulkopuolelle vietäviksi tarkoitettuihin tavariin.

4. Neuvosto pyrkii 31 päivään joulukuuta 1977 mennessä yksimielisesti komission ehdotuksesta vahvistamaan yhteisön yksityiskohtaiset soveltamissäännöt, joiden mukaan 3 kohdan mukaiset palautukset on myönnettävä maan alueelle sijoittautumattomille verovelvollisille. Tämän menettelyn voimaantuloon asti jäsenvaltioiden on itse säädettävä palautuksessa noudatettavista yksityiskohtaisista säännöistä. Jos verovelvollinen ei ole sijoittautunut yhteisön alueelle, jäsenvaltiot voivat evätä palautuksen tai asettaa sille lisäehtoja.

5. Sellaisten tavaroiden ja palvelujen osalta, joita verovelvollinen käyttää sekä 2 ja 3 kohdan mukaan vähennykseen oikeuttaviin liiketoimiin että vähennykseen oikeuttamattomiin liiketoimiin, vähennys voidaan myöntää vain siitä arvonlisäveron osasta, joka vastaa ensin mainittujen liiketoimien suhteellista osuutta.

Tämä suhdeluku on laskettava 19 artiklan mukaisesti kaikista verovelvollisen suorittamista liiketoimista.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin:

- a) oikeuttaa verovelvollisen laskemaan toimintansa jokaiselle toimialalle erillisen suhdeluvun, jos jokaisesta toimialasta pidetään erillistä kirjanpitoa;
- b) velvoittaa verovelvollisen laskemaan toimintansa jokaiselle toimialalle erillisen suhdeluvun ja pitämään jokaisesta toimialasta erillistä kirjanpitoa;
- c) oikeuttaa tai velvoittaa verovelvollisen tekemään vähennyksen tavaroiden ja palvelujen täyden tai osittaisen käytön perusteella;
- d) oikeuttaa tai velvoittaa verovelvollisen tekemään ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun säännön mukaisesti vähennyksen jokaisen sellaisen tavarain tai palvelun osalta, joka käytetään siinä tarkoitettuun liiketoimeen;
- e) määrätä, että merkityksetöntä arvonlisäveroa, jota verovelvollinen ei voi vähentää, ei oteta huomioon.

6. Neuvosto päättää neljän vuoden kuluessa tämän direktiivin voimaantulosta yksimielisesti komission ehdotuksesta, mitkä kustannukset eivät oikeuta arvonlisäveron vähentämiseen. Sellaiset kustannukset, jotka eivät luonteeltaan ole liiketoimintaan liittyviä, kuten ylellisyys-, huvi- tai edustuskustannukset, jäävät joka tapauksessa vähennysoikeuden ulkopuolelle.

Kunnes edellä olevat säännökset tulevat voimaan, jäsenvaltiot voivat edelleen soveltaa kaikkia sisäisen lainsäädäntönsä vähennysoikeuden rajoittamista koskevia säännöksiä.

7. Jäsenvaltiot voivat, jollei 29 artiklan mukaisista neuvotteluista muuta johdu, suhdannesyistä rajoittaa kaikkien tai tiettyjen investointi- tai muiden tavaroiden vähennysoikeutta kokonaan tai osittain. Jäsenvaltiot voivat ylläpitääkseen yhtäläisiä kilpailuedellytyksiä vähennyksen epäämisen sijasta verottaa verovelvollisen itse valmistamia tai maan alueelta ostamia taikka maahantuomia tavaroita siten, että verotus ei ylitä sitä arvonlisäveron määrää, joka rasittaisi vastaavien tavaroiden hankintaa.

18 artikla

Vähennysoikeuden käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt

1. Vähennysoikeuden käyttö edellyttää verovelvolliselta:

- a) edellä 17 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua vähennystä varten 22 artiklan 3 kohdan mukaisen laskun hallussapitoa;
- b) edellä 17 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua vähennystä varten sellaisen tuontiasiakirjan hallussapitoa, jossa verovelvollinen mainitaan vastaanottajaksi tai tuojaksi ja jossa mainitaan tai josta voidaan laskea maksettavan veron määrä;
- c) edellä 17 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettua vähennystä varten kunkin jäsenvaltion määräämien muodollisuuksien noudattamista;

d) verovelvollisen ollessa 21 artiklan 1 alakohdan mukaan vastaanottaja tai ostaja, kunkin jäsenvaltion määräämien muodollisuuksien noudattamista.

2. Verovelvollisen on tehtävä vähennys vähentämällä ilmoituskaudelta maksettavan arvonlisäveron kokonaismäärästä veromäärä, jonka osalta vähennysoikeus on syntynyt ja joka voidaan vähentää saman ajanjakson aikana 1 kohdan säännösten mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin vaatia 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja satunnaisia liiketoimia suorittavia verovelvollisia käyttämään vähennysoikeuttaan vasta luovutusajan kohtana.

3. Jäsenvaltioiden on säädettävä niistä edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä, joiden mukaisesti verovelvollinen voidaan oikeuttaa tekemään vähennys muutoin kuin 1 ja 2 kohdan säännösten nojalla.

4. Jos vähennysten määrä ylittää ilmoituskaudelta maksettavan veron määrän, jäsenvaltiot voivat siirtää ylimenevän osan seuraavalle kaudelle tai palauttaa sen tarkemmin määräämillänsä ehdoilla.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin olla siirtämättä tai palauttamatta ylimenevää määrää, jos tämä määrä on merkityksellinen.

19 artikla

Vähennyksen suhdeluvun laskeminen

1. Edellä 17 artiklan 5 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu vähennyksen suhdeluku muodostuu murto-luvusta, jonka

- osoittaja on sellaisen vuotuisen liikevaihdon arvonlisäveroton kokonaismäärä, joka muodostuu 17 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti arvonlisäveron vähentämiseen oikeuttavista liiketoimista,
- nimittäjä on sellaisen vuotuisen liikevaihdon arvonlisäveroton kokonaismäärä, joka muodostuu osoittajaan sisällytetyistä liiketoimista sekä liiketoimista, jotka eivät oikeuta arvonlisäveron vähentämiseen. Jäsenvaltiot voivat lisäksi sisällyttää nimittäjään muut kuin 11 artiklan B kohdan 1 alakohdan a alakohdassa tarkoitetut tukipalkkiot.

Suhdeluku on laskettava vuosiperusteella ja ilmaistava enintään seuraavaan suurempaan kokonaislukuun pyöristettynä prosenttilukuna.

2. Edellä 1 kohdan säännöksistä poiketen vähennyksen suhdelukua laskettaessa on jätettävä ottamatta huomioon liikevaihdon määrä, joka muodostuu investointitavaroiden luovutuksista, jos verovelvollinen käyttää nämä tavarat yrityksessään. Samoin on jätettävä ottamatta huomioon liitännäisistä kiinteistö- ja rahoitusliiketoimista sekä liitännäisistä 13 artiklan B kohdan d alakohdassa tarkoitetuista liiketoimista muodostuva liikevaihdon määrä. Jos jäsenvaltiot käyttävät hyväkseen 20 artiklan 5 kohdan mukaista mahdollisuutta olla vaatimatta oikaisua investointitavaroiden osalta, ne voivat sisällyttää näiden tavaroiden luovutuksesta saadun tuoton vähennyksen suhdeluvun laskelmaan.

3. Vuoden aikana sovellettava tilapäinen suhdeluku on laskettava edeltävän vuoden liiketoimien perusteella. Jos

tällaisia liiketoimia ei ole tai ne ovat määrältään merkityksellisiä, verovelvollisen on arvioitava viranomaisen valvonnan alaisena tilapäisesti sovellettava suhdeluku omien ennusteidensa perusteella. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin edelleen soveltaa voimassa olevia säännöksiään.

Tilapäisen suhdeluvun perusteella tehdyt vähennykset on tarkistettava, kun lopullinen suhdeluku seuraavana vuonna vahvistetaan.

20 artikla

Vähennysten oikaiseminen

1. Alunperin tehty vähennys on oikaistava jäsenvaltioiden vahvistamien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaan, erityisesti

- a) jos vähennys on suurempi tai pienempi kuin se, jonka tekemiseen verovelvollinen oli oikeutettu;
- b) jos vähennysten määrän määräytymisessä huomioon otetuissa erissä on veroilmoituksen antamisen jälkeen tapahtunut muutoksia, etenkin jos kauppa on peruutettu tai hinnanalennus saatu; oikaisua ei kuitenkaan suoriteta kokonaan tai osittain maksamatta jääneiden liiketoimien osalta eikä asianmukaisesti toteen näytetyn tai todetun tuhoutumisen, hävikin tai varkauden osalta eikä 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun vähäarvoisten lahjojen tai näytekappaleiden antamista varten tapahtuneen käyttöön ottamisen osalta. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin vaatia oikaisua kokonaan tai osittain maksamatta jääneiden liiketoimien sekä varkauden osalta.

2. Investointitavaroiden osalta oikaisu suoritetaan viiden vuoden ajalta, mukaan lukien tavarankäytön tai valmistusvuosi. Kunakin vuonna oikaisu kohdistuu vain viidennekseen näiden tavaroiden verosta. Oikaisu perustuu seuraavien vuosien aikana tapahtuneisiin vähennysoikeuden muutoksiin suhteessa tavarankäytön tai valmistusvuoteen.

Jäsenvaltiot voivat edellisestä alakohdasta poiketen oikaisua tehdessään käyttää perusteena täydet viisi vuotta kestävää kautta, joka alkaa tavarankäytön ensimmäisestä käyttöönotosta.

Kiinteistöinvestointien osalta oikaisun perusteena toimivaa kautta voidaan pidentää kymmeneen vuoteen.

3. Oikaisukauden aikana luovutettua investointitavaraa on katsottava käytetyksi verovelvollisen taloudellisessa toiminnassa oikaisukauden loppuun saakka. Tätä taloudellista toimintaa on pidettävä kokonaisuudessaan verollisena, jos mainitun tavarankäytön luovutus on verollinen; ja sitä on pidettävä kokonaan vapautettuna, jos luovutus on vapautettu. Oikaisu on suoritettava kerralla koko jäljellä olevan oikaisukauden osalta.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin jälkimmäisessä tapauksessa olla vaatimatta oikaisua, jos ostaja on verovelvollinen, joka käyttää kyseistä investointitavaraa yksinomaan sellaisissa liiketoimissa, joiden osalta arvonlisävero saadaan vähentää.

4. Jäsenvaltiot voivat 2 ja 3 kohtaa sovellettaessa

- määritellä investointitavaran käsitteen,
- täsmentää tarkistuksessa huomioon otettavan veron määrää,
- toteuttaa kaikki aiheelliset toimenpiteet, joilla estetään oikaisusta aiheutuva perusteeton hyöty,
- sallia hallinnollisia yksinkertaistuksia.

5. Jos 2 ja 3 kohdan soveltaminen johtaisi jäsenvaltiossa merkityksettömään lopputulokseen, tämä jäsenvaltio voi, ottaen huomioon veron kokonaisvaikutuksen kyseisessä jäsenvaltiossa ja hallinnon yksinkertaistamistarpeen, olla soveltamatta niitä, jollei tämä johda kilpailun vääristymiseen ja noudattaen 29 artiklassa tarkoitettua neuvottelumenettelyä.

6. Kun verovelvollinen siirtyy tavallisesta verotusjärjestelmästä erityisjärjestelmään tai päinvastoin, jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, joilla estetään verovelvolliselle aiheutuva perusteeton hyöty tai haitta.

XII OSASTO

VERONMAKSUVELVOLLISET

21 artikla

Viranomaisille veronmaksuvelvolliset

Arvonlisäveroa ovat velvolliset maksamaan:

1. sisäisen järjestelmän mukaan:

- a) verovelvolliset, jotka suorittavat verollisia liiketoimia, lukuunottamatta 5 artiklan 2 kohdan e alakohdassa

tarkoitettuja liiketoimia, silloin kun niiden suorittajana on ulkomaille sijoittautunut verovelvollinen. Jos verollisen liiketoimen suorittaa ulkomaille sijoittautunut verovelvollinen, jäsenvaltiot voivat määrätä toisen henkilön maksamaan veron. Tähän tarkoitukseen voidaan nimetä erityisesti veroedustaja tai verollisen liiketoimen vastaanottaja. Jäsenvaltiot voivat myös määrätä muun henkilön kuin verovelvollisen vastuuseen yhteisvastuullisesti veron maksamisesta;

- b) 9 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitetun ulkomaille sijoittautuneen verovelvollisen suorittaman palvelun vastaanottaja; jäsenvaltiot voivat kuitenkin määrätä palvelun suorittajan yhteisvastuulliseksi veron maksamisesta;

- c) jokainen henkilö, joka mainitsee arvonlisäveron laskussa tai laskuna toimivassa asiakirjassa;

2. maahantuonnissa henkilö tai henkilöt, jotka tuontivaltio on määrännyt tai hyväksynyt veronmaksuvelvollisiksi.

XIII OSASTO

VERONMAKSUVELVOLLISTEN VELVOITTEET

22 artikla

Sisäisen järjestelmän velvoitteet

1. Verovelvollisen on ilmoitettava verovelvollisena harjoittamansa toiminnan alkamisesta, muuttumisesta tai loppumisesta.

2. Verovelvollisen on pidettävä riittävän yksityiskohtaista kirjanpitoa arvonlisäveron soveltamisen ja veroviranomaisen suorittaman tarkastuksen mahdollistamiseksi.

3. a) Verovelvollisen on toiselle verovelvolliselle suorittamistaan tavaroiden luovutuksista ja palvelujen suorituksista toimitettava lasku tai laskuna toimiva asiakirja sekä säilytettävä itsellään jäljennös kaikista toimitetuista asiakirjoista.

Samoin verovelvollisen on toimitettava lasku niistä ennakkomaksuista, jotka toinen verovelvollinen on tilittänyt hänelle ennen tavarantoimittajan luovutusta tai palvelun suoritusta.

- b) Laskussa on selkeästi mainittava veroton hinta ja kutakin verokantaa vastaava veron määrä sekä mahdollinen vapautus.

- c) Jäsenvaltioiden on vahvistettava perusteet, joilla asiakirjaa voidaan pitää laskuna.

4. Verovelvollisen on tehtävä ilmoitus jäsenvaltion vahvistamassa määräajassa. Määräaika ei saa olla pitempi kuin kaksi kuukautta kunkin verokauden päättymisestä. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa verokauden kuukaudeksi, kahdeksi kuukaudeksi tai kolmeksi kuukaudeksi. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin vahvistaa eri pituisia kausia, jotka eivät kuitenkaan saa olla yhtä vuotta pidempiä.

Ilmoituksessa on annettava kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen syntyneen verosaatavan määrän ja tehtävien vähennysten määrän toteamiseksi, mukaan lukien tarvittaessa veroon ja vähennyksiin liittyvien liiketoimien sekä vapautettujen liiketoimien kokonaismäärä, jos se on tarpeen veron määrätymisperusteiden toteamiseksi.

5. Verovelvollisen on maksettava arvonlisäveron nettomäärä ilmoituksen tekemisen yhteydessä. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin asettaa maksun suoritukselle eri määräpäivän tai vaatia ilmoituksen ennakkomaksun.

6. Jäsenvaltiot voivat velvoittaa verovelvollisen tekemään ilmoituksen, joka sisältää 4 kohdassa tarkoitetut tiedot kaikista edellisen vuoden aikana suoritetuista liiketoimista. Tähän ilmoitukseen on sisällytettävä kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen mahdollisia tarkistuksia varten.

7. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että henkilöt, jotka 21 artiklan 1 alakohdan a ja b alakohdan mukaisesti ovat velvollisia maksamaan veroa ulkomaille sijoittautuneen verovelvollisen

sen asemesta tai jotka ovat yhteisvastuullisia veron maksamisesta, täyttävät edellä mainitut ilmoitus- ja maksuvelvoitteet.

8. Jäsenvaltiot voivat säätää muista velvoitteista, joita ne pitävät välttämättöminä veron asianmukaisesti kantamiseksi ja veropetosten estämiseksi, tämän kuitenkaan rajoittamatta 17 artiklan 4 kohdan nojalla annettavien säännösten soveltamista.

9. Jäsenvaltiot voivat myöntää verovelvollisille erivapauden

- tietyistä velvoitteista,
- kaikista velvoitteista, jos verovelvolliset eivät suorita muita kuin vapautettuja liiketoimia,
- veron maksamisesta, jos sen määrä on merkityksetön.

23 artikla

Maahantuontiin liittyvät velvoitteet

Maahantuotujen tavaroiden osalta jäsenvaltioiden on säädettävä ilmoituksen tekemistä ja siihen perustuvaa maksua koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

Jäsenvaltiot voivat erityisesti määrätä, että verovelvollisten tai veronmaksuvelvollisten taikka tiettyjen verovelvollisten tai veronmaksuvelvollisryhmien suorittamasta tavaroiden maahantuonnista kannettavaa arvonlisäveroa ei tarvitse maksaa tuontihetkenä, jos arvonlisävero on mainittu sellaiseksi 22 artiklan 4 kohdan mukaisesti tehtävässä ilmoituksessa.

XIV OSASTO

ERITYISJÄRJESTELMÄT

24 artikla

Pieniä yrityksiä koskeva erityisjärjestelmä

1. Jäsenvaltiot, jotka voisivat kohdata vaikeuksia tavallisen verojärjestelmän soveltamisessa pieniin yrityksiin näiden yritysten toiminnan tai rakenteen vuoksi, voivat vahvistamallaan edellytyksillä ja rajoituksilla, noudattaen 29 artiklassa tarkoitettua neuvottelumenettelyä, noudattaa yksinkertaistettuja verotusta ja veronkantoa koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä, erityisesti vakiokantajärjestelmiä, jos tämä ei johda verotuksen kevenemiseen.

2. Neuvoston yksimielisesti komission ehdotuksesta vahvistamaan päivämäärään saakka, joka ei saa olla myöhäisempi kuin maahantuonnin verollisuuden ja vienin verottomuuden lakkauttamisen päivämäärä jäsenvaltioiden välisessä kaupassa:

- a) jäsenvaltiot, jotka ovat käyttäneet 11 päivänä huhtikuuta 1967 annetun toisen neuvoston direktiivin 14 artiklan mukaista mahdollisuutta ottaa käyttöön verovapautukset tai asteittaiset verohelpotukset, voivat

pysyttää voimassa nämä vapautukset ja niiden soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt, jos ne ovat yhdenmukaiset arvonlisäverojärjestelmän kanssa.

Jäsenvaltiot, jotka soveltavat verovapautusta verovelvollisiin, joiden vuosittainen liikevaihto kansallisena valuuttana tämän direktiivin antamispäivän muuntokurssin mukaan on pienempi kuin 5 000 Euroopan laskentayksikköä, voivat korottaa tätä vapautusta enintään 5 000 Euroopan laskentayksikköön.

Jäsenvaltiot, jotka soveltavat asteittaisia verohelpotuksia, eivät saa korottaa näiden helpotusten ylärajaa eivätkä muuttaa niiden myöntämisehtoja edullisemmiksi;

- b) jäsenvaltiot, jotka eivät ole käyttäneet tätä mahdollisuutta, voivat myöntää verovapautuksen sellaisille verovelvollisille, joiden vuosittainen liikevaihto kansallisena valuuttana tämän direktiivin antamispäivän muuntokurssin mukaan on enintään 5 000 Euroopan laskentayksikköä. Ne voivat

tarvittaessa soveltaa asteittaisia verohelpotuksia verovelvollisiin, joiden vuosittainen liikevaihto on suurempi kuin näiden jäsenvaltioiden verovapautuksen soveltamiselle vahvistama enimmäismäärä;

- c) Jäsenvaltiot, jotka soveltavat verovapautusta verovelvollisiin, joiden vuosittainen liikevaihto kansallisena valuuttana tämän direktiivin antamispäivän muuntokurssin mukaan on 5 000 Euroopan laskentayksikköä tai suurempi, voivat korottaa tätä verovapautusta sen todellisen arvon säilyttämiseksi.

3. Vapautusten ja asteittaisten verohelpotusten käsitteitä on sovellettava pienten yritysten suorittamiin tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin.

Jäsenvaltiot voivat sulkea tiettyjä liiketoimia 2 kohdassa tarkoitetun järjestelmän ulkopuolelle. Missään tapauksessa 2 kohta ei ole sovellettavissa 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin liiketoimiin.

4. Edellä olevan 2 kohdan soveltamisessa viitearvona käytettävä liikevaihto koostuu 5 ja 6 artiklassa määriteltyjen tavaroiden ja palvelujen arvonlisäverottomasta arvosta, siltä osin kuin niitä on verotettava, mukaan lukien liiketoimet, joihin 28 artiklan 2 kohdan nojalla liittyy vapautus, jolla palautetaan edeltävässä vaiheessa maksettu vero 15 artiklan mukaisesti vapautettujen liiketoimien arvosta sekä kiinteistöjä koskevien liiketoimien 13 artiklan B kohdan d alakohdassa tarkoitettujen rahoitusta koskevien liiketoimien ja vakuutuspalvelujen arvosta, jolleivät nämä liiketoimet ole luonteeltaan liitännäisiä.

Yrityksen suorittamia aineellisten tai aineettomien investointitavaroiden luovutuksia ei kuitenkaan oteta huomioon liikevaihtoa laskettaessa.

5. Verovelvolliset, jotka saavat vapautuksen, eivät ole oikeutettuja 17 artiklan mukaiseen vähennykseen eivätkä veron mainitsemiseen laskussa tai laskuna toimivassa asiakirjassa.

6. Verovelvolliset, jotka voivat saada vapautuksen, voivat valita joko tavanomaisen arvonlisäverojärjestelmän noudattamisen tai 1 kohdassa tarkoitetun yksinkertaiste-

tun järjestelmän noudattamisen. Tässä tapauksessa verovelvolliset hyötyvät mahdollisista kansallisen lainsäädännön mukaisista asteittaisista verohelpotuksista.

7. Verovelvollisia, jotka saavat asteittaisen verohelpotuksen, on pidettävä tavanomaisen arvonlisäverojärjestelmän alaisina verovelvollisina, jollei 1 kohdan soveltamisesta muuta johdu.

8. Joka neljäs vuosi 1 päivästä tammikuuta 1982 alkaen komissio antaa jäsenvaltioita kuultuaan kertomuksen neuvostolle tämän artiklan säännösten soveltamisesta. Komissio, joka ottaa huomioon tarpeen lähentää kansallisia säännöksiä, liittää tarvittaessa kertomukseensa ehdotukset:

- a) pieniä yrityksiä koskevan erityisjärjestelmän parantamisesta;
- b) kansallisten järjestelmien yhdenmukaistamisesta arvonlisäveron vapautusten ja asteittaisten verohelpotusten osalta;
- c) edellä 2 kohdassa mainitun 5 000 Euroopan laskentayksikön rajan yhdenmukaistamisesta.

9. Neuvosto päättää sopivana ajankohtana, edellyttäkö 11 päivänä huhtikuuta 1967 annetun ensimmäisen neuvoston direktiivin 4 artiklassa tarkoitettu tavoite pieniä yrityksiä koskevan erityisjärjestelmän käyttöön ottamista, sekä antaa tarvittaessa säännöksiä tämän järjestelmän soveltamisen yhteisistä rajoituksista ja ehdoista. Kunnes tällainen järjestelmä on otettu käyttöön, jäsenvaltiot voivat pysyttää voimassa omat erityisjärjestelmänsä, joiden soveltamisessa on noudatettava tämän artiklan ja neuvoston myöhemmin antamien säädösten säännöksiä.

25 artikla

Yhteinen maataloustuottajia koskeva vakiokantajärjestelmä

1. Jos tavanomaisen arvonlisäverojärjestelmän tai 24 artiklan mukaisen yksinkertaistetun järjestelmän soveltaminen maataloustuottajiin aiheuttaisi vaikeuksia, jäsenvaltiot voivat soveltaa maataloustuottajiin vakiokantajärjestelmää maataloustuottajien ostamista tavaroista ja palveluista maksetun arvonlisäveron hyvittämiseksi.

2. Tässä artiklassa tarkoitetaan

- ”maataloustuottajalla” verovelvollista, joka harjoittaa toimintaansa jäljempänä määritellyllä talouden alalla,
- ”maa-, metsä- tai kalatalouden harjoittamisella” kussakin jäsenvaltiossa sellaisena talouden harjoittamisena pidettyä liitteessä A lueteltua tuotantotoimintaa,
- ”vakiokantajärjestelmän alaisella maataloustuottajalla” maataloustuottajaa, johon sovelletaan 3 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa tarkoitettua vakiokantajärjestelmää,
- ”maataloustuotteilla” liitteessä A luetellun toiminnan tuloksina saatuja tuotteita, jotka tuotetaan kunkin jäsenvaltion maa-, metsä- tai kalataloudessa,

— ”maatalouspalveluilla” liitteessä B lueteltuja palveluja, joita maataloustuottaja suorittaa maa-, metsä- tai kalataloutensa tavanomaista työvoimaa ja/tai varustusta käyttäen,

— ”tuotantopanoksiin sisältyvällä arvonlisäverolla” sitä arvonlisäveron kokonaismäärää, joka sisältyy jäsenvaltion vakiokantajärjestelmään kuuluvan maa-, metsä- ja kalatalouden tavara- ja palveluostoihin, jos normaalin arvonlisäverojärjestelmän alainen maataloustuottaja 17 artiklan mukaan voisi vähentää tämän veron,

— ”vakiokantahyvitysten prosentilla” jäsenvaltion 3 kohdan mukaisesti vahvistamaa prosenttia, jota jäsenvaltio soveltaa 5 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa antaakseen vakiokantajärjestelmän alaisille maataloustuottajille mahdollisuuden vakiokantahyvityksen saamiseen tuotantopanoksiin sisältyvästä arvonlisäverosta,

— ”vakiokantahyvityksellä” sitä määrää, joka saadaan soveltamalla 3 kohdan mukaista vakiokantahyvitysten prosenttia vakiokantajärjestelmän alaisen maataloustuottajan liikevaihtoon 5 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

3. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa vahvistettava vakiokantahyvitysten prosentit ja ilmoitettava ne komissiolle ennen kuin niitä aletaan soveltaa. Nämä prosentit on laskettava yksinomaan vakiokantajärjestelmän alaisia maataloustuottajia koskevien kolmen edellisen vuoden makrotaloudellisten tilastotietojen perusteella. Prosentit eivät saa johtaa siihen, että vakiokantajärjestelmän alaisille maataloustuottajille tehtävät palautukset ovat suurempia kuin tuotantopanoksiin kohdistuva arvonlisävero. Jäsenvaltiot voivat alentaa prosentteja nollassa asti. Prosentteja voidaan pyöristää ylöspäin tai alaspäin lähimpään puoleen prosenttiyksikköön.

Jäsenvaltiot voivat vahvistaa erilliset vakiokantahyvitysten prosentit metsätaloudelle, maatalouden eri aloille sekä kalataloudelle.

4. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa vakiokantajärjestelmän alaiset maataloustuottajat verovelvollisille 22 artiklan mukaan kuuluvista velvoitteista.

5. Edellä 3 kohdassa säädettyjä vakiokantaprosentteja on sovellettava vakiokantajärjestelmän alaisten maataloustuottajien muille verovelvollisille kuin vakiokantajärjestelmän alaisille maataloustuottajille luovuttamien maataloustuotteiden verottomaan hintaan ja vakiokantajärjestelmän alaisten maataloustuottajien muille verovelvollisille kuin vakiokantajärjestelmän alaisille maataloustuottajille suoritettujen maatalouspalvelujen verottomaan hintaan. Tämä hyvitys sulkee pois kaikki muut vähennysmuodot.

6. Jäsenvaltiot voivat määrätä, että vakiokantahyvityksen maksun suorittaa:

- a) joko tavaroiden tai palvelujen vastaanottajana oleva verovelvollinen. Tässä tapauksessa tavaroiden tai palvelujen vastaanottajana oleva verovelvollinen on oikeutettu jäsenvaltion vahvistamia yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen vähentämään siitä arvonlisäverosta, jonka maksamiseen hän on velvollinen, vakiokantajärjestelmän alaisille maataloustuottajille maksamansa vakiokantahyvityksen määrän;

- b) tai viranomaiset.

7. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet voidakseen tehokkaasti valvoa vakiokantahyvitysten maksamista vakiokantajärjestelmän alaisille maataloustuottajille.

8. Muiden kuin 5 kohdassa tarkoitettujen maataloustuotteiden luovutusten tai maatalouspalvelujen suoritusten osalta vakiokantahyvityksen maksua on pidettävä ostajan tai vastaanottajan suorittamana.

9. Jäsenvaltio voi sulkea vakiokantajärjestelmän ulkopuolelle tiettyjä maataloustuottajaryhmiä sekä sellaisia maataloustuottajia, joiden osalta tavanomaisen arvonlisäverojärjestelmän tai tarvittaessa 24 artiklan 1 kohdan mukaisen yksinkertaistetun järjestelmän soveltaminen ei aiheuta hallinnollisia vaikeuksia.

10. Jokainen vakiokantajärjestelmän alainen maataloustuottaja voi valita joko tavanomaisen arvonlisäverojärjestelmän tai tarvittaessa 24 artiklan 1 kohdan mukaisen yksinkertaistetun järjestelmän soveltamisen jäsenvaltion määräämien yksityiskohtaisten sääntöjen ja edellytysten mukaisesti.

11. Tämän direktiivin voimaantuloa seuraavan viiden vuoden päättymiseen mennessä komissio tekee neuvostolle uudet ehdotukset arvonlisäveron soveltamisesta maataloustuotteita ja maatalouspalveluja koskeviin liiketoimiin.

12. Jäsenvaltioiden, jotka käyttävät tässä artiklassa tarkoitettua valintamahdollisuutta, on vahvistettava yhdenmukainen arvonlisäveron määräytymisperuste omien varojen järjestelmän soveltamiseksi liitteen C yhteistä laskentamenetelmää käyttäen.

26 artikla

Matkatoimistoja koskeva erityisjärjestelmä

1. Jäsenvaltioiden on sovellettava arvonlisäveroa matkatoimistojen liiketoimiin tämän artiklan mukaisesti, jos nämä matkatoimistot toimivat omissa nimissään suhteessa matkustajaan käyttäen muiden verovelvollisten luovuttamia tavaroita ja suorittamia palveluja matkojen toteuttamisessa. Tätä artiklaa ei sovelleta sellaisiin matkatoimistoihin, jotka toimivat ainoastaan välittäjinä ja joihin on sovellettava 11 artiklan A kohdan 3 alakohdan c alakohtaa. Matkatoimistoina on tätä artiklaa sovellettaessa pidettävä myös turistimatkojen järjestäjiä.

2. Matkatoimiston matkan toteuttamiseksi suorittamia liiketoimia on pidettävä yhtenä matkatoimiston matkustajalle suorittamana palveluna. Se verotetaan siinä jäsenvaltiossa, jossa matkatoimistolla on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta se tarjoaa palvelujen suorituksia. Tämän palvelun suoritukseen kohdistuvan veron perusteena ja sen 22 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuna verottomana hintana on pidettävä matkatoimiston katetta, eli matkustajan maksaman arvonlisäveroton kokonaishinnan ja toisten verovelvollisten matkatoimistolle luovuttamista tavaroista ja suorittamista palveluista aiheutuneiden todellisten kustannusten välistä erotusta, jos nämä liiketoimet välittömästi koituvat matkustajan hyväksi.

3. Jos liiketoimet, joissa matkatoimisto turvautuu muihin verovelvollisiin, suoritetaan näiden toimesta yhteisön ulkopuolella, matkatoimiston suorittamat palvelut on rinnastettava 15 artiklan 14 alakohdan mukaisesti vapautettuun välittäjien toimintaan. Jos näitä liiketoimia

suoritetaan sekä yhteisössä että sen ulkopuolella, on vapautettuna pidettävä vain sitä osaa matkatoimiston palveluista, joka koskee yhteisön ulkopuolella suoritettuja liiketoimia.

4. Muiden verovelvollisten matkatoimistolle toimittamaansa laskuun merkitsemät arvonlisäverot sellaisista 2 kohdassa tarkoitetuista liiketoimista, jotka välittömästi koituvat matkustajan hyväksi, eivät oikeuta vähennykseen eivätkä palautukseen missään jäsenvaltiossa.

XV OSASTO

YKSINKERTAISTAMISTOIMENPITEET

27 artikla

1. Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta antaa jäsenvaltioille luvan ottaa käyttöön tästä direktiivistä poikkeavia erityistoimenpiteitä veronkannon yksinkertaistamiseksi tai tiettyntyyppisten veropetosten ja veron kiertämisen estämiseksi. Veronkannon yksinkertaistamiseksi tarkoitetut toimenpiteet saavat vaikuttaa ainoastaan vähäisessä määrin lopullisessa kulutusvaiheessa kannettavan veron määrään.

2. Jäsenvaltion, joka haluaa ottaa käyttöön 1 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä, on ilmoitettava asiasta komissiolle ja annettava komissiolle kaikki asiaan liittyvät tiedot.

3. Komissio antaa tämän tiedoksi muille jäsenvaltioille kuukauden kuluessa.

4. Neuvoston päätös katsotaan tehdyksi, jollei komissio tai jokin jäsenvaltio ole kahden kuukauden kuluessa 3 kohdassa tarkoitettua tiedoksi antamisesta vaatinut asian saattamista neuvoston käsiteltäväksi.

5. Jäsenvaltiot, jotka 1 päivänä tammikuuta 1977 soveltavat 1 kohdassa tarkoitettua tyyppisiä erityistoimenpiteitä, voivat pysyttää ne voimassa, jos ne ilmoittavat niistä komissiolle ennen 1 päivää tammikuuta 1978 ja jos tällaiset veronkannon yksinkertaistamiseksi tarkoitetut toimenpiteet ovat 1 kohdan edellytysten mukaisia.

XVI OSASTO

SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

28 artikla

1. Säännöksiä, jotka jäsenvaltiot ovat saattaneet voimaan 11 päivänä huhtikuuta 1967 annetun toisen neuvoston direktiivin 17 artiklan neljän ensimmäisen luetelmakohdan säännösten mukaisesti, on lakattava soveltamasta jäsenvaltioissa niistä ajankohdista lukien, jolloin tämän direktiivin 1 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetut säännökset tulevat voimaan.

2. Sellaiset vapautukset, joihin liittyy edeltävässä vaiheessa maksetun veron palauttaminen sekä alennetut verokannat, jotka ovat olleet voimassa 31 päivänä joulukuuta 1975 ja jotka täyttävät 11 päivänä huhtikuuta 1967 annetun toisen neuvoston direktiivin 17 artiklan viimeisessä luetelmakohdassa esitetyt edellytykset, voidaan pysyttää voimassa neuvoston yksimielisesti komission ehdotuksesta vahvistamaan ajankohtaan, joka ei saa olla

myöhempi kuin se ajankohta, jolloin maahantuonnin verollisuus ja viennin verottomuus lakkautetaan jäsenvaltioiden välisessä kaupassa. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että verovelvolliset ilmoittavat näihin liiketoimiin liittyvien omien varojen määrittämiseksi tarvittavat tiedot.

Neuvosto tarkistaa komission kertomuksen perusteella joka viides vuosi edellä mainitut alennetut verokannat ja vapautukset sekä toteuttaa tarvittaessa yksimielisesti komission ehdotuksesta tarvittavat toimenpiteet niiden asteittaiseksi poistamiseksi.

3. Jäsenvaltiot voivat 4 kohdassa tarkoitettuna siirtymäkautena:

a) jatkaa sellaista liiketoimen verottamista, jotka ovat vapautetut 13 tai 15 artiklan mukaisesti ja jotka luetellaan liitteessä E;

b) jatkaa liitteessä F lueteltujen liiketoimien vapauttamista jäsenvaltiossa voimassa olevin edellytyksin;

c) myöntää verovelvollisille oikeus valita vapautettujen liiketoimien verotus liitteessä G määrätyn edellytyksin;

d) jatkaa sellaisten säännösten soveltamista, jotka poikkeavat 18 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua välittömän vähennyksen periaatteesta;

e) jatkaa sellaisten säännösten soveltamista, jotka poikkeavat 5 artiklan 4 kohdan c alakohdasta, 6 artiklan 4 kohdasta ja 11 artiklan A kohdan 3 alakohdan c alakohdasta;

f) päättää, että verovelvollisen jälleenmyyntitarkoituksessa ostamien rakennusten ja rakennusmaan luovutusten veron peruste muodostuu myyntihinnan ja ostohinnan välisestä erotuksesta, jos verovelvollisella ei ollut vähennysoikeutta hankintahetkellä;

g) poiketen 17 artiklan 3 kohdan ja 26 artiklan 3 kohdan säännöksistä jatkaa 26 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen matkatoimistojen suorittamien palvelujen vapautusta ilman oikeutta tuotantopanoksista maksettujen verojen vähentämiseen. Tämä poikkeus on sovellettavissa myös matkatoimistoihin, jotka toimivat matkustajan nimissä ja lukuun.

4. Siirtymäkausi säädetään aluksi viideksi vuodeksi 1 päivästä tammikuuta 1978. Viimeistään kuusi kuukautta ennen tämän kauden päättymistä ja tarvittaessa tämän jälkeenkin neuvosto tarkistaa komission kertomuksen perusteella tilanteen 3 kohdassa lueteltujen poikkeusten osalta ja päättää yksimielisesti komission ehdotuksesta tiettyjen tai kaikkien näiden poikkeuksien mahdollisesta lakkauttamisesta.

5. Henkilökuljetuksia on lopullisessa järjestelmässä neuvoston yksimielisesti komission ehdotuksesta määräämiä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen verotettava siinä maassa, josta yhteisön alueella tehtävä matka alkaa.

XVII OSASTO

ARVONLISÄVEROKOMITEA

29 artikla

1. Perustetaan neuvoo-antava arvonnlisäverokomitea, jäljempänä "komitea".

2. Komiteassa on jäsenvaltioiden ja komission edustajat.

Komitean puheenjohtajana on komission edustaja.

Komissio huolehtii komitean sihteeristötehtävistä.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

4. Komitea tarkastelee tämän direktiivin mukaisesti neuvottelujen kohteena olevien asioiden lisäksi komitean puheenjohtajan omasta aloitteestaan tai jäsenvaltion edustajan pyynnöstä käsiteltäviksi saattamia yhteisön arvonnlisäverotusta koskevien säännösten soveltamiseen liittyviä kysymyksiä.

XVIII OSASTO

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

30 artikla

Kansainväliset sopimukset

Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta antaa jäsenvaltioille luvan tehdä kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön kanssa sopimuksen, joka saattaa sisältää poikkeuksia tästä direktiivistä. Jäsenvaltion, joka tahtoo tehdä tällaisen sopimuksen, on ilmoitettava asiasta komissiolle ja annettava sille kaikki asian arvioimiseksi tarvittavat tiedot. Komissio antaa asian tiedoksi muille jäsenvaltioille kuukauden kuluessa.

Neuvoston päätös katsotaan tehdyksi, jollei asiaa ole kahden kuukauden kuluessa edellisen kohdan mukaisesta jäsenvaltioille tiedoksi antamisesta saatettu neuvoston käsiteltäväksi.

31 artikla

Laskentayksikkö

1. Tässä direktiivissä käytetään laskentayksikkönä päätöksessä 75/250/ETY⁽¹⁾ määriteltyä Euroopan laskentayksikköä (ELY).

2. Jäsenvaltiot voivat laskentayksikön kansalliseksi valuutaksi muunnettuaan pyöristää tästä muunnoksesta saatuja määriä enintään 10 prosenttia ylöspäin tai alaspäin.

⁽¹⁾ EYVL N:o L 104, 24.4.1975, s. 35

*32 artikla***Käytetyt tavarat**

Neuvosto säätää yksimielisesti komission ehdotuksesta 31 päivään joulukuuta 1977 mennessä käytettyihin tavaroihin sekä taide-, antiikki- ja keräilyesineisiin sovellettavasta yhteisön verotusjärjestelmästä.

Jäsenvaltiot, jotka tämän direktiivin voimaan tullessa soveltavat kyseisiin esineisiin erityisjärjestelmää, voivat pysyttää tämän järjestelmän voimassa, kunnes mainittu yhteisön järjestelmä tulee voimaan.

33 artikla

Tämän direktiivin säännökset eivät estä jäsenvaltiota pysyttämästä voimassa tai ottamasta käyttöön vakuutus-sopimuksia koskevia veroja, pelejä ja vedonlyöntiä koskevia veroja, valmisteveroja, rekisteröintimaksuja tai yleisesti ottaen veroja ja maksuja, jotka eivät ole luonteeltaan liikevaihtoveroja, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisön muiden säännösten soveltamista.

XIX OSASTO**LOPPUSÄÄNNÖKSET***34 artikla*

Komissio antaa jäsenvaltioita kuultuaan ensimmäisen kerran 1 päivänä tammikuuta 1982 ja tämän jälkeen joka toinen vuosi neuvostolle kertomuksen yhteisen arvonlisä-verojärjestelmän toiminnasta jäsenvaltioissa. Neuvosto toimittaa tämän kertomuksen edustajakokoukselle.

35 artikla

Neuvosto, joka toimii yhteismarkkinoiden edun mukaisesti, antaa sopivana ajankohtana yksimielisesti komission ehdotuksesta, ottaen huomioon edustajakokouksen sekä talous- ja sosiaalikomitean lausunnon, yhteisen arvonlisä-verojärjestelmän täydennykseen ja erityisesti jäsenvaltioiden tästä järjestelmästä poikkeavien toimenpiteiden asteittaiseen rajoittamiseen tai lakkauttamiseen tarvittavat direktiivit kansallisten arvonlisäverojärjestelmien lähentämiseksi 11 päivänä huhtikuuta 1967 annetun ensimmäisen neuvoston direktiivin 4 artiklan tavoitteen mukaisesti.

36 artikla

Kumotaan 11 päivänä huhtikuuta 1967 annetun ensimmäisen neuvoston direktiivin 2 artiklan neljäs kohta ja 5 artikla.

37 artikla

Tämän direktiivin tullessa voimaan lakkaa 11 päivänä huhtikuuta 1967 annettu toinen neuvoston direktiivi olemasta voimassa kaikissa jäsenvaltioissa.

38 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 17 päivänä toukokuuta 1977.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. SILKIN

LIITE A

LUETTELO MAATALOUSTUOTANTOTOIMINNOISTA

I. KASVINTUOTANTO

1. kasvinviljely, viininviljely mukaan lukien;
2. hedelmäviljely (mukaan lukien oliivinviljely) sekä vihannes-, kukka- ja koristekasvinviljely, mukaan lukien kasvihuoneviljely;
3. sienien ja maustekasvien viljely, siemenien ja lisäysaineiston tuotanto; taimitarhaviljely.

II. ELÄINTEN KASVATUS MAATILOILLA

1. eläinten kasvatus;
2. siipikarjatalous;
3. kaniinien kasvatus;
4. mehiläishoito;
5. silkinviljely;
6. etanoiden kasvatus;

III. METSÄTALOUS

IV. KALATALOUS

1. sisävesikalastus;
2. kalanviljely;
3. simpukoiden, ostereiden sekä muiden nilviäisten ja äyriäisten viljely;
4. sammakoiden kasvatus.

- V. Maataloustuotantotoimintana on pidettävä myös maataloustuottajan suorittamaa pääasiallisesti maataloustuotannostaan saamiensa tuotteiden jalostusta maa-, metsä- tai kalatalouden harjoittamisessa tavanomaisesti käytetyillä välineillä.

LIITE B

LUETTELO MAATALOUSPALVELUISTA

Maatalouspalveluina on pidettävä maataloustuotannon toteutumista tavanomaisesti edistäviä palveluja, ja erityisesti

- viljely-, leikkuu-, puinti-, paalaus-, poiminta- ja sadonkorjuutöitä, mukaan lukien kylvö ja istutus,
- maataloustuotteiden pakkaamista ja käsittelyä, kuten kuivaamista, puhdistamista, murskaamista, desinfiointia ja säilömistä,
- maataloustuotteiden varastointia,
- eläinten paimentamista, kasvatusta tai lihotusta,
- maa-, metsä- tai kalataloudessa tavanomaisesti käytettyjen välineiden vuokrausta maataloustarkoituksiin,
- teknistä avustamista,
- rikkakasvien ja tuhoeläinten torjuntaa, kasvustojen ja peltojen käsittelyä torjunta-ainetta levittämällä,
- kastelu- ja ojituslaitteiden käyttöä,
- puiden leikkaamista, metsänhakkuuta ja muita metsätalouspalveluja.

LIITE C⁽¹⁾

YHTEINEN LASKENTAMENETELMÄ

- I. Kaikkien maa-, metsä- ja kalatalousyritysten arvonlisäystä laskettaessa on otettava huomioon seuraavien erien arvonlisäveroton arvo:
1. lopullinen tuotanto, mukaan lukien IV ja V kohdassa lueteltujen "maatalous- ja metsästystuotteiden" ja "raakapuun" kotitarvekäyttö, johon lisätään liitteessä A olevassa V kohdassa tarkoitettujen jalostustoimintojen tuloksina saadut tuotteet;
 2. edellä 1 alakohdassa tarkoitetun tuotannon toteuttamiseksi tarvittavien välituotteiden kulutus;
 3. liitteessä A ja B määritettyyn toimintaan liittyvä kiinteän pääoman bruttomuodostus.
- II. Vakiokantajärjestelmän alaisten maataloustuottajien vähennykseen oikeuttavien arvonlisäverollisten panosten ja toisaalta tuotosten määrittämiseksi on kansallisista laskelmista vähennettävä tavanomaiseen arvonlisäverojärjestelmään kuuluvien viljelijöiden samanluonteiset panokset ja tuotokset ottaen huomioon samat erät kuin I kohdassa.
- III. Vakiokantajärjestelmän alaisten maataloustuottajien arvonlisä vastaa erotusta, joka saadaan vähentämällä I kohdan 1 alakohdassa tarkoitettu lopullisen tuotannon arvonlisäverottomasta arvosta I kohdan 2 alakohdassa tarkoitettujen välituotteiden ja I kohdan 3 alakohdassa tarkoitetun kiinteän omaisuuden bruttomuodostuksen arvojen summa. Kaikki erät koskevat ainoastaan vakiokantajärjestelmän alaisia maataloustuottajia.
- IV. MAATALOUS- JA METSÄSTYSTUOTTEET

EYTT:n luokituksen numero

Viljakasvit (paitsi riisi)

Vehnä ja speltti	10.01.11	1
	10.01.19	1
Syysvehnä (mukaan lukien speltti)	—	
Kevätvehnä	—	
Durum-vehnä	10.01.51	
	10.01.59	
Syysvehnä	—	
Kevätvehnä	—	
Ruis ja sekavilja		
Ruis	10.02.00	
Syysruis	—	
Kevätruis	—	
Sekavilja	10.01.11	2
	10.01.19	2

(¹) Tässä liitteessä käytetään Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston (EYTT) maatalouden tilinpidossa käyttämiä käsitteitä.

	<i>EYTT:n luokituksen numero</i>	
Ohra	10.03.10	
	10.03.90	
Syysohra	—	
Kevätohra	—	
Kaura ja sekakevätvilja		
Kaura	10.04.10	
	10.04.90	
Sekakevätvilja	—	
Maissi	10.05.10	
	10.05.92	
Muut viljalajit (paitsi riisi)		
Tattari	10.07.10	
Hirssi	10.07.91	
Durra	10.07.95	
Kanariansiemenet	10.07.96	
Muualle kuulumattomat viljalajit (ei kuitenkaan riisi)	10.07.99	
Kuorimaton riisi	10.06.11	
Kuivattu palkovilja		
Kuivatut herneet ja rehuherneet	07.05.11	
Kuivatut, muut kuin rehuherneet	—	
Kuivatut herneet (ei kuitenkaan kahviherneet)	—	
Kahviherneet	—	
Rehuherneet	—	
Kuivatut pavut ja härkäpavut		
Kuivatut tarhapavut	07.05.15	
Härkäpavut	07.05.95	
Muut kuivatut palkoviljat		
Linssit	07.05.91	
Virnat	12.03.31	2
Lupiinit	12.03.49	2
Muualle kuulumattomat kuivattu palkovilja, erilaiset kuivatut palkoviljasekoitukset sekä erilaiset kuivatun palkoviljan ja viljojen sekoitukset	07.05.97	
Riviviljelykasvit		
Perunat		
Perunat (muut kuin siemenperunat)		
Varhaisperunat	07.01.13	
	07.01.15	
Muut kuin varhaisperunat	07.01.17	
	07.01.19	
Siemenperunat	07.01.11	
Sokerijuurikkaat	12.04.11	

EYTT:n luokituksen numero

Rehujuurikkaat; lantut, porkkanat ja rehurapsit; muut juurekset	}	12.10.10	
Rehujuurikkaat			
Lantut, porkkanat ja rehunauriit			
Lantut			
Porkkanat ja rehunauriit	}	12.10.99	2
Rehukaalit			
Muut riviviljelykasvit			
Maa-artisokat			
Bataatit		07.06.10	
Muualle kuulumattomat riviviljelykasvit		07.06.50	
		07.06.30	
		12.10.99	3
Teollisuuskasvit			
Öljysiemenet ja -hedelmät (ei kuitenkaan oliivit)			
Rypsin- ja rapsinsiemenet		12.01.91	
Syysrapsi		—	
Kevätrapsi		—	
Rypsi		—	
Auringonkukansiemenet		12.01.95	
Soijapavut		12.01.40	
Risiininsiemenet		12.01.50	
Pellavansiemenet		12.01.61	
		12.01.69	
Seesamin-, hampun-, sinapin- ja unikonsiemenet			
Seesaminsiemenet		12.01.97	
Hampunsiemenet		12.01.94	
Sinapinsiemenet		12.01.92	
Unikonsiemenet		12.01.93	
Kuitukasvit			
Pellava		54.01.10	
Hamppu		57.01.10	
Raakatupakka (myös kuivattu)		24.01.10	
		24.01.90	
Humala		12.06.00	
Muut teollisuuskasvit			
Kahvisikuri		12.05.00	
Lääke-, yrtti- ja maustekasvit			
Sahrami		09.10.31	
Kumina		07.01.82	
Muualle kuulumattomat	}	09.09 (11-13-15-17-18)	
lääke-, yrtti- ja maustekasvit		09.10 (11-20-51-55-71)	
		12.07 (10-20-30-40-50-60-70-80-91-99)	
Tuoreet kasvikset			
Kaalit			
Kukkakaalit		07.01.21	
		07.01.22	

	EYTT:n luokituksen numero	
Muut kaalit		
Ruusukaalit	07.01.26	
Valkokaalit	} 07.01.23	
Punakaalit		
Kurtukaalit	} 07.01.27	1
Lehtikaalit		
Muualle kuulumattomat kaalit		
Lehti- ja varsivihannekset, muut kuin kaalit		
Mukulaselleri ja lehtiselleri	07.01.51	
	07.01.53	
	07.01.97	2
Purjot	07.01.68	
Keräsalaatit	07.01.31	
	07.01.33	
Kähärä- ja siloendiivi	07.01.36	1
Pinaatit	07.01.29	
Parsat	07.01.71	
Witloof-sikurit (endiivit)	07.01.34	
Latva-artisokat	07.01.73	
Muut lehti- ja varsivihannekset		
Vuonankaali	07.01.36	2
Lehtijuurikkaat ja kardonit	07.01.37	
Fenkoli	07.01.91	
Raparperi	} 07.01.97	1
Krassi		
Persilja		
Parsakaali		
Muualle kuulumattomat lehti- ja varsivihannekset		
Hedelmän takia viljeltyt vihannekset		
Tomaatit	07.01.75	
	07.01.77	
Kurkut ja pikkukurkut	07.01.83	
	07.01.85	
Melonit	08.09.10	
Munakoiso, kurpitsat, kesäkurpitsat	07.01.95	
Paprikat	07.01.93	
Muut hedelmän takia viljeltyt vihannekset	07.01.97	3
Juurikasvit, sipulit ja mukulat		
Kyssäkaali	07.01.27	2
Nauriit	} 07.01.54	
Porkkanat		
Valkosipuli	07.01.67	
Kepasipulit ja salottisipulit	07.01 (62-63-66)	
Punajuurikkaat	} 07.01.56	
Kaurajuuret ja mustajuuret		
Muut juurikasvit, sipulit ja mukulat (ruohosipulit, retiisit ja retikat, nauriit, piparjuuret		
Palkovihannekset		
Herneet	07.01.41	
	07.01.43	

	EYTT:n luokituksen numero	
Tarhapavut	07.01.45	
Muu palkovilja	07.01.49	
Viljeltyt sienet	07.01.87	
Tuoreet hedelmät, myös sitrushedelmät (ei kuitenkaan viinirypäleet ja oliivit)		
Syötäväksi tarkoitetut omenat ja päärynät		
Syötäväksi tarkoitetut omenat	08.06 (13-15-17)	
Syötäväksi tarkoitetut päärynät	08.06 (36-38)	
Omenat omenamehun ja omenasiiderin valmistukseen sekä päärynät päärynämehun ja päärynäsiiderin valmistukseen		
Omenat omenamehun ja omenasiiderin valmistukseen	08.06.11	
Päärynät päärynämehun ja päärynäsiiderin valmistukseen	08.06.32	
Kivihedelmät		
Persikat	08.07.32	
Aprikoosit	08.07.10	
Kirsikat	08.07 (51-55)	
Luumut (myös mirabelle-luumut, viherluumut ja quetsch-luumut)	08.07 (71-75)	
Muut kivihedelmät	08.07.90	
Pähkinät		
Saksanpähkinät	08.05.31	
Hasselpähkinät	08.05.91	
Mantelit	08.05.11	
	08.05.19	
Kastanjat	08.05.50	
Muut (ei kuitenkaan trooppiset) pähkinät		
Pistaasit	08.05.70	
Muualle kuulumattomat pähkinät (ei kuitenkaan trooppiset)	08.05.97	1
Muiden puumaisten kasvien hedelmät		
Viikunat	08.03.10	
Kvittenit	08.06.50	
Muualle kuulumattomat puumaisten kasvien hedelmät (ei kuitenkaan trooppiset)	08.09.90	1
Mansikat	08.08	(11-15)
Marjat		
Musta- ja punaherukat	}	
Mustaherukat		
Punaherukat		
Vadelmat	—	
Karviaismarjat	08.08.90	1
Muut marjat (esimerkiksi viljeltyt karhunvatukat), paitsi luonnonvaraiset karhunvatukat	08.09.90	2
Sitrushedelmät		
Appelsiinit	08.02 (21-22-24-27)	
Mandariinit ja klementiinit	08.02 (32-36)	
Sitruunat	08.02.50	
Greipit	08.02.70	

EYTT:n luokituksen numero

Muut sitrushedelmät	08.02.90		
Sukaattisitruunat	—		
Limetit	—		
Bergamotit	—		
Muualle kuulumattomat sitrushedelmät	—		
Viinirypäleet ja oliivit			
Viinirypäleet			
Syötäväksi tarkoitetut viinirypäleet	08.04 (21-23)		
Muut viinirypäleet (viinin, mehun ja rusinoiden valmistukseen)	08.04 (25-27)		
Oliivit			
Syötäväksi tarkoitetut oliivit	07.01.78		
Muut oliivit (öljyn valmistukseen)	07.01.79		
	07.03.13		
Muut kasvit			
Muut kasvit			
Rehukasvit ⁽¹⁾	12.10.99	1	
Taimitarhatuotteet			
Hedelmäpuut ja -pensaat	06.02 (19-40-51-55)		
Viinin lisäysaineisto	06.02 (10-30)		
Koristepuut ja -pensaat	06.02 (71-75-79-98)		
Metsäpuiden lisäysaineisto	06.02.60		
Punonta-aineet			
Koripajut, vihvilät, rottingit	14.01 (11-19-51-59)		
Ruo’ ot, bambut	14.01 (31-39)		
Muut punonta-aineet	14.01.90		
Kukat, koristekasvit ja joulupuut			
Kukkasipulit ja -mukulat	} 06.01.10		
Koristekasvit		06.01 (31-39)	
		06.03 (11-15-90)	
Leikkokukat, leikkovihreä		06.04 (20-40-50)	
Joulupuut	} 06.04.90		
Monivuotiset kasvit		06.02.92	
Siemenet			
Maataloustuotteiden siemenet ⁽²⁾	06.02.95		
	12.03 (11-19-35-39-44-46-84-86-89)		
	12.03.31	1	
	12.03.49	1	
Kukansiemenet	12.03.81		

⁽¹⁾ Esimerkiksi heinä, apila (paitsi rehukaalit).

⁽²⁾ Paitsi vilja- ja riisinsiemenet sekä siemenperunat.

	EYTT:n luokituksen numero
Keräilytuotteet ⁽¹⁾	07.01 (88-89)
	08.05.97 2
	08.08.31
	08.08.35
	08.08.49 2
	08.08.90 2
	23.06.10 1
Sivutuotteet ⁽²⁾	
Viljan (ei kuitenkaan riisin) viljelyn sivutuotteet	12.08 (10-31)
Riisinviljelyn sivutuotteet	
Kuivatun palkoviljan viljelyn sivutuotteet	12.08.90
	12.09.00
Riviviljelykasvien viljelyn sivutuotteet	13.03.12
Teollisuuskasvien viljelyn sivutuotteet	14.02 (10-21-23-25-29)
	14.03.00
	14.04.00
Tuorevihannesten viljelyn sivutuotteet	14.05 (11-19)
	15.16.10
Hedelmien ja sitrushedelmien viljelyn sivutuotteet	23.06.10 2
	23.06.30
Viinirypäleiden ja oliivien viljelyn sivutuotteet	13.01.00
Muut kasvien viljelyn sivutuotteet	
Muualle kuulumattomat kasvit	
Rypälemehu ja viini	
Rypälemehu	22.04.00
Viini	22.05 (21-25-31-35-41-44-45-47-51-57-59-61-69)
Viinituotannon sivutuotteet ⁽³⁾	23.05.00
Oliiviöljy	
Neitsytoliiviöljy ⁽⁴⁾	15.07.06
Oliiviöljy, puhdistamaton ⁽⁵⁾	15.07 (07-08)
Oliiviöljynpuristamisen sivutuotteet ⁽⁶⁾	23.04.05
Nautaeläimet	
Kesyt nautaeläimet	01.02 (11-13-14-15-17)
Vasikat	—
Muut, alle vuoden ikäiset nautaeläimet	—
Hiehot	—
Lehmät	—
Urospuoliset siitosnauдат	
- 1—2 -vuotiaat	—
- yli 2-vuotiaat	—

(1) Esimerkiksi luonnonvaraiset sienet, puolukat, mustikat, karhunvatukat, vadelmat, jne.

(2) Esimerkiksi oljet, varret ja lehdet, herneiden ja papujen palot.

(3) Esimerkiksi viininsakat, jalostamaton viinikivi, jne.

(4) Nämä kaksi tuotetta eivät eroa toisistaan tuotantovaiheen vaan jalostusprosessin suhteen.

(5) Nämä kaksi tuotetta eivät eroa toisistaan tuotantovaiheen vaan jalostusprosessin suhteen.

(6) Esimerkiksi oliivinkuoret ja muut oliiviöljynpuristusjätteet.

EYTT:n luokituksen numero

Teuras- ja lihotusnaudat		
- 1—2 -vuotiaat	—	
- yli 2-vuotiaat	—	
Siat		
Kesyt siat	01.03. (11-15-17)	
Porsaas	—	
Nuoret siat	—	
Lihotusporsaas	—	
Siitosemakot	—	
Siitoskarjut	—	
Hevoseläimet		
Hevoset	01.01 (11-15-19)	
Aasit	01.01.31	
Muulit ja muuliaasit	01.01.50	
Lampaat ja vuohet		
Kesyt lampaat	01.04 (11-13)	
Kesyt vuohet	01.04.15	
Siipikarja, kanit, kyyhkyset ja muut eläimet		
Kanat, kukot, kananpojat, vastakuoriutuneet kananpojat	01.05 (10-91)	
Ankat	01.05.93	
Hanh	01.05.95	
Kalkkunat	01.05.97	
Helmikanat	01.05.98	
Kesyt kanit	01.06.10	
Kesyt kyyhkyset	01.06.30	
Muut eläimet		
Mehiläiset	—	
Silkkiiäistoukat	—	
Turkiseläimet	—	
Etanat (ei kuitenkaan kotilot)	03.03.66	
Muualle kuulumattomat eläimet	01.06.99	
	02.04.99	1
Riista ja riistanliha		
Riista ⁽¹⁾	01.01.39	
	01.02.90	
	01.03.90	
	01.04.90	
	01.06.91	
Riistanliha	02.04.30	

⁽¹⁾ Elävä riista käsittää ainoastaan kasvatettavaa tai tarhattavaa riistaa.

EYTT:n luokituksen numero

Maito, jalostamaton

Lehmänmaito	—
Lampaanmaito	—
Vuohen maito	—
Puhvelinmaito	—

Munat

Kananmunat	
Siitoskananmunat	04.05.12 1
Muut kananmunat	04.05.14
Muiden kuin kanojen munat	
Siitosmunat, muut kuin kananmunat	04.05.12 2
Muiden kuin kanojen muut munat	04.05.16 04.05.18

Muut eläintuotteet

Villa (myös karva) ⁽¹⁾	53.01 (10-20) 53.02 (93-95)
Hunaja	04.06.00
Silkkikokongit	50.01.00
Eläintuotteiden jätetuotteet ⁽²⁾	} 15.15.10 43.01 (10-20-30-90)
Muualle kuulumattomat eläintuotteet	
	53.02.97

Maataloustyöpalvelut⁽³⁾**Lähes yksinomaan tuonnin varassa olevat maataloustuotteet**

Öljysiemenet ja -hedelmät	
Maapähkinät	12.01.11 12.01.15
Kopra	12.01.20
Palmunpähkinät ja -ytimet	12.01.30
Puu villansiemenet	12.01.96
Muualle kuulumattomat öljysiemenet ja -hedelmät	12.01.99
Trooppiset tekstiilikasvit	
Puuvilla	55.01.00
Muut kuitukasvit	
Manillahamppu	57.02.00
Juutti	57.03.10
Sisalhamppu	57.04.10
Kookos	57.04.30

(1) Jos nämä ovat pääasialliset tuotteet.

(2) Esimerkiksi nahat, karvat, turkikset ja teurastetun riistan vuodat, vahat, lanta, lantavesi.

(3) Maatalousyritysten tavanomaisesti itse suorittamat palvelut, kuten esimerkiksi kyntö, niitto, puinti, tupakan kuivaaminen, lampaiden keritseminen, eläinten hoitaminen.

	<i>EYTT:n luokituksen numero</i>
Rami	54.02.00
Muulla määrittelemättömät tekstiilikasvit	57.04.50
Muut trooppiset teollisuuskasvit	
Kahvi	09.01.11
Kaakao	18.01.00
Sokeriruoko	12.04.30
Trooppiset hedelmät	
Trooppiset pähkinät	
Kookospähkinät	08.01.75
Cashew-pähkinät	08.01.77
Parapähkinät	08.01.80
Pekaanipähkinät	08.05.80
Muut trooppiset hedelmät	
Taatelit	08.01.10
Banaanit	08.01 (31-35)
Ananakset	08.01.50
Papaijat	08.08.50
Muualle kuulumattomat trooppiset hedelmät	08.01 (60-99)
Jalostamaton norsunluu	05.10.00

V. RAAKAPUU

Järeä ja teollinen havupuutavara

Pitkä havupuutavara

- 1 Tukit
 - 1) Jalokuuset, kuuset, douglasinkuuset
 - 2) Männyt, lehtikuuset
- 2 Propsit
 - 1) Jalokuuset, kuuset, douglasinkuuset
 - 2) Mänty, lehtikuuset
- 3 Muu pitkä puutavara
 - 1) Jalokuuset, kuuset, douglasinkuuset
 - 2) Mänty, lehtikuuset

Vanerihavupuu

- 1 Jalokuuset, kuuset, douglasinkuuset
- 2 Mänty, lehtikuuset

Polttopuu, havupuuta

- Jalokuuset, kuuset, douglasinkuuset
- Männyt, lehtikuuset

Järeä ja teollinen lehtipuutavara

Pitkä lehtipuutavara

- 1 Tukit
 - 1) Tammet
 - 2) Pyökit
 - 3) Poppelit
 - 4) Muut

- 2 Propsit
 - 1) Tammet
 - 2) Muut
 - 3 Muu pitkä puutavara
 - 1) Tammet
 - 2) Pyökit
 - 3) Poppelit
 - 4) Muut
- Vanerilehtipuu
- 1 Tammet
 - 2 Pyökit
 - 3 Poppelit
 - 4 Muut
- Polttopuu, lehtipuuta
- Tammet
 - Pyökit
 - Poppelit
 - Muut
- Metsätalouspalvelut⁽¹⁾
- Muut tuotteet (esim. kaarna, korkki, pihka)
-

⁽¹⁾ Metsätalousyritysten tavanomaisesti itse suorittamat palvelut (esimerkiksi metsähakkuu).

LIITE D

**LUETTELO 4 ARTIKLAN 5 KOHDAN KOLMANNESSA ALAKOHDASSA
TARJOITETUISTA LIIKETOIMISTA**

1. televiestintä;
2. veden, kaasun, sähkön ja lämpöenergian jakelu;
3. tavarakuljetukset;
4. satama- ja lentokenttäpalvelut;
5. henkilökuljetukset;
6. uusien myyntiin valmistettujen tavaroiden luovutus;
7. maatalouden interventioelinten liiketoimet, jotka kohdistuvat maataloustuotteisiin ja jotka suoritetaan näiden tuotteiden yhteisen markkinajärjestelmän sääntöjen mukaisesti;
8. kaupallisuonteinen messu- ja näyttelytoiminta;
9. varastointi;
10. kaupallinen mainostoimistotoiminta;
11. matkatoimistotoiminta;
12. henkilöstöruokaloiden, työpaikkamyymälöiden, osuuskuntien ja muiden vastaavien laitosten toiminta;
13. radio- ja televisiolaitosten harjoittama muu kuin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan q alakohdassa tarkoitettu toiminta.

LIITE E

**LUETTELO 28 ARTIKLAN 3 KOHDAN a ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA
LIIKETOIMISTA**

1. direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan a alakohdassa tarkoitettut liiketoimet; jos ne liittyvät pakettien kuljetuspalveluihin;
2. direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan e alakohdassa tarkoitettut liiketoimet;
3. direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan f alakohdassa tarkoitettut, muut kuin lääketieteellisten tai avustavan hoitohenkilöstön ammattiryhmien suorittamat liiketoimet;
4. direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan m alakohdassa tarkoitettut liiketoimet;
5. direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan n alakohdassa tarkoitettut liiketoimet;
6. direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan p alakohdassa tarkoitettut liiketoimet;
7. direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan q alakohdassa tarkoitettut liiketoimet;
8. direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 2 alakohdassa tarkoitettut liiketoimet, jos ne liittyvät välittäjien suorittamiin palveluihin;
9. direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 5 alakohdassa tarkoitettut liiketoimet, jos ne liittyvät välittäjien suorittamiin palveluihin;
10. direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdassa tarkoitettut liiketoimet;
11. direktiivin 13 artiklan B kohdan g alakohdassa tarkoitettut luovutukset, jos luovuttajina ovat verovelvolliset, jotka ovat oikeutettuja tekemään kyseistä rakennusta koskevan verovähennyksen;
12. direktiivin 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tavaroiden luovutukset;
13. direktiivin 15 artiklan 6 ja 9 kohdassa tarkoitettut liiketoimet;
14. direktiivin 15 artiklan 12 kohdassa tarkoitettujen tavaroiden luovutukset;
15. direktiivin 26 artiklassa tarkoitettujen matkatoimistojen sekä matkustajan nimissä ja hänen lukuunsa toimivien matkatoimistojen suorittamat palvelut, jotka koskevat yhteisön ulkopuolella tehtyjä matkoja.

LIITE F

LUETTELO 28 ARTIKLAN 3 KOHDAN b ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA
LIIKETOIMISTA

1. sisäänpääsymaksujen periminen urheilutapahtumissa;
2. kirjailijoiden, taiteilijoiden, taiteellisten teosten esittäjien, asianajajien ja muiden vapaiden ammattien harjoittajien suorittamat palvelut, lukuun ottamatta lääketieteellisten ja avustavan hoitohenkilöstön ammattiryhmien palveluja, jos ei ole kyse 11 päivänä huhtikuuta 1967 annetun toisen neuvoston direktiivin liitteessä B tarkoitetuista palveluista;
3. maatalouskoneilla suoritettavat palvelut yksittäisille tai yhteenliittyneille maatalousyrityksille;
4. täysiveristen hevosten sekä vinttikoirien luovutukset;
5. yleisen postilaitoksen telepalvelut sekä niihin liittyvien tavaroiden luovutukset;
6. hautausoimistoyritysten ja polttohautausyritysten suorittamat palvelut sekä niihin liittyvät tavaroiden luovutukset;
7. sokeiden henkilöiden tai sokeain työpajojen suorittamat liiketoimet, jollei niiden vapautus johda olennaiseen kilpailun vääristymiseen;
8. tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset laitoksille, jotka vastaavat sodan uhrien hautausmaiden, hautapaikkojen ja muistomerkkien rakentamisesta, suunnittelusta ja ylläpitämisestä;
9. eläinlääkärien eläimille suorittamat hoitotoimenpiteet;
10. muiden kuin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettujen sairaaloiden suorittamat liiketoimet;
11. vakuutuskorvauksen arviointiin liittyvät asiantuntijapalvelut;
12. julkisyhteisön suorittama vedenjakelu;
13. muiden henkilöiden tai laitosten kuin luotonantajan suorittama luottojen tai luottotakuiden hallinta,
14. saatavien perintä;
15. osakkeiden, yhtiö- ja yhteenliittymäosuuksien, obligaatioiden ja muiden arvopapereiden säilytys tai hallinta, lukuun ottamatta tavaroiden hallintaan oikeuttavia asiakirjoja sekä 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja oikeuksia ja arvopapereita;
16. direktiivin 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut rakennusten ja maapohjien luovutukset;
17. henkilökuljetukset;
matkustajien mukanaan kuljettamien tavaroiden, kuten matkatavaroiden tai moottoriajoneuvojen, kuljetukset ja henkilökuljetukseen liittyvien palvelujen suoritukset voidaan vapauttaa ainoastaan, jos näiden henkilöiden kuljetus on vapautettu;
18. kaupalliseen sisävesiliikenteeseen tarkoitettujen veneiden luovutus, muuntaminen, korjaus, kunnossapito, rahtaus ja vuokraus sekä niihin sisältyvän tai niissä käytetyn varustuksen luovutus, vuokraus, korjaus ja kunnossapito;
19. tiettyjen investointitavaroiden luovutus vähennysoikeuden tarkistuskauden päätyttyä;
20. uusiokäyttöainesten ja tuoreiden teollisuusjätteiden luovutus;
21. maan alueelta lähtevien huviveneiden polttoaineen tankkaus ja varastojen täydennys;
22. maan alueelta lähtevien yksityiskäytössä olevien ilma-alusten polttoaineen tankkaus ja varastojen täydennys;
23. valtion laitosten käytössä olevien ilma-alusten luovutus, muuntaminen, korjaus, kunnossapito, rahtaus ja vuokraus, mukaan lukien niihin kuuluva tai niissä käytetty varustus;
24. tavaroiden kuljetus Rein-joella ja kanavoidulla Mosel-joella sekä näihin kuljetuksiin liittyvät liiketoimet;
25. sota-alusten luovutus, muuntaminen, korjaus, kunnossapito, rahtaus ja vuokraus;
26. muuta kuin teolliseen käyttöön tarkoitettua kultaa koskevat liiketoimet;
27. direktiivin 26 artiklassa tarkoitettujen matkatoimistojen sekä matkustajan nimissä ja hänen lukuunsa toimivien matkatoimistojen palvelut, jotka koskevat yhteisössä tehtäviä matkoja.

*LIITE G***VALINTAOIKEUS**

1. Direktiivin 28 artiklan 3 kohdan C alakohdassa tarkoitettu valintaoikeus voidaan myöntää:
 - a) liitteessä E tarkoitettujen liiketoimien osalta:

vapautusta jo soveltavat mutta valintaoikeuden tarjoavat jäsenvaltiot voivat pysyttää voimassa tämän valintaoikeuden;
 - b) liitteessä F tarkoitettujen liiketoimien osalta:

väliaikaisesti vapautusta soveltavat jäsenvaltiot voivat myöntää verovelvollisilleen verotuksen valintaoikeuden.
 2. Jäsenvaltiot, jotka ovat jo myöntäneet verotuksen valintaoikeuden, jota 1 kohdan säännökset eivät koske, voivat sallia valintaoikeutta käyttävien verovelvollisten käyttää tätä oikeutta enintään kolme vuotta direktiivin voimaantulosta.
-